

Resahat

Aynel Pınar / Pınarın Başı Gözü Özü

Altı Aylık İlim ve Kültür Dergisi

YIL: 4 • SAYI: 12 • OCAK 2022

AHİR ZAMAN

Muhammed Arap
KARAHAN

HZ. MUHAMMED (sav) 'İN İBADET HAYATI

Erol ŞENÖZ

ALLAH C.C. ye KUL OLMAK VE TEBETTÜL

Davut ÖZDAL

12. SAYI 2022

Sahibi
BEDİR KARAHAN İLİM YAYMA VE
YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ADINA
Başkan
Yılmaz KARAHAN

Editör
Serdal ŞERBETÇİOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Yusuf Bedir YILMAZ

Yazı Denetim Kurulu
Yılmaz KARAHAN
Cennet ÖZDEMİR
Şeyda KÖŞKER

Yayın Kurulu
Muhammed Arap KARAHAN
Rabia KARAGÖZ
Hatice GÜREL
Cennet ÖZDEMİR
Davut ÖZDAL
Şeyda KÖŞKER
Erol ŞENÖZ
Özlem YILDIRIM
Ömer Faruk KEŞKEK
Ayşe ÇABUK
Fatma Zehra ÇABUK
Meral İSLAMOĞLU
Şerife YILMAZ

Yazışma Adresi
Sahabiye Mah. Çiğdem Sk.
Çiğdem Apt. No: 9/3
Kocasinan/Kayseri

İrtibat
reseatdergi@gmail.com
0 (532) 565 32 21

Grafik ve Tasarım
Mehmet ÇAKIR

Baskı
ORMAT MATBAA

Bu dergi **Basın Konseyi'nin** yayınladığı basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder. Yazı ve ilanların tüm sorumluluğu yazarlarına ve ilan sahibine aittir. Gönderilen yazı, şiir ve resim yayınlanmasada iade edilmez. Dergi, bu yazı ve resimlerini daha sonra yayınlama hakkını saklı tutar. Cevap hakkı durabilecek yayın için cevap hakkı saklıdır. Dergide yer alan tüm yazılar kaynak gösterilerek kullanılabilir.

08 KADR SURESİ VE MEALİ

16 HZ. MUHAMMED (SAV)'İN İBADET HAYATI

33 MUHAMMED MASUM HAZRETLERİ

İÇİNDEKİLER

24 ÂMİN ALAYLARI (BED'-İ BESMELE)

04 AHİR ZAMAN
MUHAMMED ARAP KARAHAN

08 KADR SURESİ VE MEALİ
HATİCE GÜREL

12 İSLAMDA TESETTÜR
ŞERİFE YILMAZ

16 FIKIH KÖŞESİ
EROL ŞENÖZ

24 ÂMİN ALAYLARI (BED'-İ BESMELE)
ŞEYDA KÖŞKER

27 ALLAH C.C.'YE KUL OLMAK
VE TEBETTÜL
DAVUT ÖZDAL

33 MUHAMMED MASUM HAZRETLERİ
CENNET ÖZDEMİR

38 BİLİNÇSİZCE YAŞANAN AHLAK
ERDEM DEĞİLDİR
ÖZLEM YILDIRIM

44 BEDİR KARAHAN (KS) EFENDİ'NİN
EVLADI NASIL OLMALIDIR?
ÖMER KEŞKEK

50 ZİHNE BULAŞAN VİRÜSLER
RABİA TUNÇ KARAGÖZ

52 GİZLİ DAVET DÖNEMİ
FATMA ZEHRA ÇABUK

54 ZİYARETLERİMİZ

AHİR ZAMAN

MUHAMMED
ARAP KARAHAN

Yaşadığımız hayatımızda Allah'a ve Peygamber Efendimize inanıyoruz ve de tabiiyiz. Bunu da bir mürşit elinden öğreniyoruz. Ameller işlerken, dünyalık işlerimizi yaparken bir taraftan da Allah'a karşı olan vazifelerimizi yerine getirmeye çalışıyoruz. Acaba ne kadar getirebiliyoruz. Öyle bir ahir zamanda yaşıyoruz ki herkesin harama, günaha bulaştığı ve kendisini koruyamadığı bir zamandayız. Allah bizi korursa korunacağız, yoksa kendi başımıza kaldığımızda dışarıda birçok tehlike var. Evimizin içinde televizyon var diye kınarken, en son cebimize kadar internet girmiş durumda. Yani her türlü dedikodu, her türlü imanımıza zarar verecek fitne fesat bizzat bizimle birlikte geziyor. Öyle bir ahir zamandayız. Allah'ın emir ve yasaklarına elimizden geldiği kadar boyun eğmeye çalışıyoruz.

Allah'ü Teala ayet-i kerimede şöyle buyuruyor- bu beni çok korkutan, ürperten bir ayet-i kerime-; Bismillâhî'r-Rahmâni'r-Rahîm.

Eraeytellezî yukezzibu bi'd-dîn. Fezâlike'l-lezî yedu'ul-yetîm. Ve lâ yehuddu alâ ta'âmi'l-miskîn. Ahireti, din gününü yalanlayanı gördün mü? Çevremizde o kadar çok bu insanlardan var ki ahirete yalan diyor, gidip gelen mi var diyor. Kendisi de dünyada dürüst bir yaşam yaşıyormuş gibi, sanki onurlu bir yaşam yaşıyormuş gibi ahirete inananları, namaz kılanları eleştiriyor. Yani onları beğenmemiş oluyor. Oysaki ahiret inancı olmayan birisi, dünyada hırs ile yaşar. Nasıl olsa hesaba çekilmeyecek, kitaba çekilmeyecekmiş gibi onu, bunu dolandırır. Kim, ne diyecek diye düşünmez. Avrupa'yı bazen anlatıyorlar ve diyorlar ki; orada şöyle kanunlar var, böyle yapıyorlar... İnanın ki polis devleti hepsi. Vicdan ile değil, polis korusuyla, kanun gücüyle insanlar terbiye ediliyor. Orada, cebinde harçlığı olmayan birisi sokağa çıksa, marketleri yağmalıyor. Ama biz, Müslüman âleminde ahirete inanan insanlar, cebinde harçlığı olmasa, parası olmasa değil bir merket yağmalamak herkesin hakkını, hu-

kukunu gözetiriz. Allah-u Teala, işte gördün mü diyor, ahireti yalanlayanı, hesap gününü yalanlayanı. O kişi, o güne varacağını hiç hesap etmiyor. Belki son nefeste aklına geliyor. O zaman da iş işten geçmiş oluyor. Ahireti yalanlayan aynı zamanda yetimi de itip kakar, yoksulu giydirip yedirmeyi özendirmez, kendisi yapmaz, başkasına da özendirmez, öyle bir hevesi de olmaz.

Feveylun lil-musallin; vay o namaz kılanların haline ki onlar namazlarında gösteriş yaparlar. Vay o namaz kılanların haline ki yarın, mahşerde o namazlar namaz yerine geçmeyecek, yüzlerine çarpılacak. Bu ayet-i kerimeyi okumak beni çok etkiliyor. Çünkü biz dinimizin emirlerini yerine getirirken ne kadar dikkat edebiliyoruz, namaz kılıyoruz ama nasıl bir namaz kılıyoruz, bunlar çok önemli meseleler. Namazda huşu var mı, namazda ihlas var mı... Allah-u Teâlâ bu yaptığımız ibadetlerimizi yüzümüze çarpmasın. Namazımıza dikkat edelim, çevremizdeki akrabalarımıza dikkat edelim, yetimlere dikkat edelim, fakirlere dikkat edelim, elimizden geldiği kadar hayır hasenatta bulunalım. İbadetlerimizi yaparken, oruç tutarken, namaz kılarken; huşuya, ihlasa, samimiyetle yapmaya dikkat edelim.

Peygamber Efendimize (sav), ashabı kıram bir gün sordu; dedi ki müflis kimdir? Peygamber Efendimiz buyurdu ki; dünyada ameller işleyip, amel defterini doldurup da ahirete varan ve orada sevap günah tartıldıktan sonra hak sahiplerinin gelip amellerini alınca ortada hiçbir ameli kalmayan kişiye müflis denir. Şimdi, nasıl bir şey ki; amelimiz var, namaz kıldık, oruç tuttuk, zikir yaptık ama bir taraftan da dedikodu yaptık, gıybet

yaptık, başkalarının hakkına girdik ve yarın, mahşere vardıktan sonra gördük ki hasetler, hasenatı aldı götürdü.

Bedir Efendi Hazretleri, "İbadetlerinizi koruyun." buyurdu bir sohbetlerinde. Dedi ki; "İbadet yaparken ibadette olmak lazım, taklidi olmamak lazım." Mesela namaz kılıyoruz ama namazda değiliz, kaybolan bir şeyimizi namazda buluyoruz. Demek ki namazı koruyamadık, namaza vesvese karıştı, namazımızı aldı bir şey elimizden götürdü. Oruç tutuyoruz, acaba orucumuzu ne kadar koruyabiliriz şeytandan. Yani midemize oruç tutturduk ama dilimizle gözümüze oruç tutturabiliyor muyuz. Diğer manevi oruçları da yerine getirdiğimiz zaman o orucu tutmuş oluyoruz. Zekât vereceğiz ya, zekâtı veriyoruz, sonra arkasından onu takip ediyoruz; muhtaç mıydı değil miydi... Sürekli kalbimizde bir şüphe var. İlerleyen zamanlarda başa kakmalar başlıyor; bizim sayemizde okudu, bir yerlere geldi, mal sahibi oldu, daha dün neyi vardı, bizim verdiğimiz yardımlarla büyüdü, yetişti. Yaptığınız iyilik, verdiğiniz zekât malları hepsi orada. Bir taraftan amel torbamızı dolduruyoruz bir taraftan döküyoruz. Mesela abdest alıyoruz ama suyu israf ederek, suları sıçratarak, takvaya dikkat etmeden, konuşarak. Su israf, kelam israf, söz israf... Abdest alırken torbayı doldurduk, ama o suyu israf ederken torbamızı boşalttık. Bu şekilde nasıl ibadetlerimizi koruyacağız. Allah muhafaza etsin, Allah bizlere şuur versin, inşallah-u teala ibadetlerimizi korumayı nasip etsin.

Adam camiye avize taktırmış, oturmuş altına, camiye her girene avizeyi gösteriyor. Sen bunu bugün burada gösterirsen, yarın mahşerde bunun karşılığını bulamazsın. O avizeyi taktırırken torbayı doldurdun, onu başkalarına göstererek döktün, boşalttın. Misafirlerimiz geliyor evlerimize, öyle misafirperver bir milletimiz, öyle misafirperver bir halkımız var ki; çok güzel yediyorlar, içiyorlar, ikram ediyorlar. Hep de öyleyiz. En fakirin evine git; giydiriyor, içiriyor, torbayı dolduruyor. Ama

o misafir gittikten sonra, daha kapıdan çıkar çıkmaz onun arkasından konuşmaya başlıyoruz. Öyle olunca ne oluyor, en güzel ikramları yaparak doldurduğumuz torba, bir taraftan boşalıyor. Tanıdığım bir arkadaş vardı, hep toplulukla geziyordu. Dedim ki, siz niye hep beraber geziyorsunuz. Dedi ki, hangimiz ortamdandır ayrılırsa diğerleri bir oluyor onun arkasından konuşuyor, ondan dolayı biz de hep beraber geziyoruz. Vallahi! Yaptığımız tüm iyilikler işte böyle harcanıyor. Bir akrabaya misafirliğe gidiyorsunuz, oturuyorsunuz, seni görünce adam candan yediriyor, içiriyor, ikram ediyor ama seni uğurladıktan sonra ilk bulduğu kişiyle veyahut öbür akrabasıyla telefonda konuşarak bir sürü dedikodu malzemesi çıkartıyor.

Eskiden hanımların tesettürlü giyinmediği eleştiriliyordu. Şimdi ona sıra gelmeden tesettürlüler eleştirilmeye başlanıyor. Nur suretinde Allah'ın (cc), saçlarımızı yüz kısmımızdan omuzlarımıza sarkacak şekilde ayak bileklerimiz kadar örtünmemizi söylediği tesettür, öyle bir şey oldu ki değersizleşti. Tesettür giyen hanımlar, tesettüre dikkat etmez oldular. Önceden ferace giyiyorlardı, Suriyeliler geldi, onlar giyiyor diye onu da giymez oldular. Pantolon giyiyorlar, bir de başörtüsü bağıyorlar başlarına, o kadar. Kendilerini çarşıda, pazarda, her yerde bir lamba gibi gösteriyorlar. Yani tesettürün manasına uygun bir örtünme tarzı yok. Öyle parfümler sıkıyorlar ki Allah muhafaza karşıdan geçen bir adam, o parfümün kokusuna dönüyor. Tesettürü giyerken torbamızı doldurduk, ne güzel bir amel işledik, ama parfümü sıkıp çarşı pazara çıktığımızda her bakan erkek neticesinde torbamız delindi, o amel döküldü. Veyahut da o dikkat çekici kıyafetlere her bakıldığında, birinin günah işlemesine sebep olduğumuzda, amel defterimiz döküldü, torbamız boşaldı Allah muhafaza.

Şimdi size bir örnek vereceğim. Kendimizi anlatırken tarikat ehliyiz, tasavvuf ehliyiz, Allah hidayet etti namaz kılıyoruz, elhamdülillah Allah'ın (cc) kullanıyız, inanıyoruz diyo-

ruz. Bir kişinin, iki kişinin namaz kılmasına, Allah demesine, zikretmesine sebep olunca bununla övünüyoruz ve seviniyoruz. Bir de size tersini söyleyeyim. Acaba kaç kişinin dinden çıkmasına sebep olduk, kaç kişi seni görünce, "Ya! böyle Müslüman mı olur." dedi acaba, kaç kişi seni görüp de, "Yok ya! Ben böyle Müslüman olmam." dedi, yolunu değiştirdi. Kendimizi ölçerken bir kişiye sebep olduk diyerek değil de, acaba kaç kişinin İslam'dan uzaklaşmasına sebep olduk diyerek düşünelim, araştıralım. Öyle olursa, Allah-u âlem daha çok amellerimize düzen vereceğiz, daha çok dikkat edeceğiz inşallah.

Geçen gün sosyal medyada denk geldim, hacca veyahut umreye gidenleri eleştiriyorlar. Oradaki yönetimi beğenmiyorlar, Arapları beğenmiyorlar, oranın 'Küçük Amerika' olduğu gibi şeyler söylüyorlar. İnsanlar ahir zamanda öyle değişik olmuş ki emek etmek istemiyorlar. Orada Allah Resul'ünden bir feyz alırım, Kâbe'de namaz kılınca imanım güçlenir demiyorlar. O yola gidene engel olmaya çalışıyorlar. Paranı niye gidip de orada harcıyorsun diyorlar. Sanki hac farızası kalkmış gibi hacca gitme yolunu aramaz oldu insanlar, zaten pahalılık var diyorlar. Hacı, umreyi arzulamaz oldular, eleştirir oldular.

Aynı safta saf tuttuğumuz insanlar, yaz geldiğinde tatile para ayırıyorlar. Denize gidiyorlar, turlara katılıyorlar, geziyorlar... Tatile, eğlenceye para verirken; hacca ve umreye gitme yoluna bakmaz oldular, değer vermez oldular. İnanın ki bunlar, bir umre parasından çok para tutuyor. Müthiş para harcanıyor ama bunun lafı, dedikodusu edilmiyor. Şeytani bir şey olduğundan, keyif işi olduğundan mı? Ama sen kalksan umreye gitsen, seni eleştiriyorlar. Peygamber Efendimiz (sav), "Vefatımda da beni ziyaret eden, sağlığımda ziyaret etmiş gibidir." buyurdu ya, ben bunu yerine getirdim ve yarın mahşerde, "Ya Resulullah! ben geldim, seni ziyaret ettim." derim en azından. İnsanlar bunu da yaptırmamak için eleştiriyorlar.

Mesela bizimle umreye giden bazı tanıdıklar, geldiklerinde namazlarını artık camiye kılıyorlar, derslerini çekiyorlar. Umrenin, imânî açıdan müthiş bir etkisi var. Olmaz mı? Biz çok faydasını gördük. Allah'ın nazar ettiği, Beyt'im dediği, evim dediği Kabe'yi görüyorsun, Mescid-i Haram'ı görüyorsun, orada namaz kılıyorsun, Hacer-ül Esved Taşı'nın etrafında tavaf yapıyorsun. O Hacer-ül Esved Taşı bir kamera gibi kaydediyor. Yarın mahşerde, "Bak, işte bu geldi Ya Rabbi! Senin yerini tavaf etti." diyecek. Allah Resulü'nü ziyaret edeceksin, mescidinde namaz kılacaksın. Orada, yeşil halıda iki rekât namaz kılan cennet bahçesinde namaz kılmış gibidir, buyuruyor Peygamber Efendimiz (sav). İnşallah, Allah hepinize nasip etsin. Düşünebiliyor musunuz? Şimdi, umreye gidenler cennette namaz kılıyor desek yalan mı söylemiş oluruz. Olmayız. Çünkü Allah Resulü böyle buyurdu, bu kadar faziletli bir amel. Ama gel gör ki insanlar bunu aramaz oldular. İşte maddi darlık var, şu var, bu var... Vallahi şükürsüzlük var. Kurbanı kesmez oldu insanlar. Neden kesmiyorsunuz, diye sorduğum zaman da nasıl bir fetva buluyorsa kendine kurban düşürmüyor ama elinde beş-altı binlik telefonla geziyor

çocukları. Yani çocuğunun elindeki telefonu almaya gücü yeten adama acaba kurban düşmez mi? Bunları aramaz olduk, kurban kesmenin yollarını, hacca gitmenin yollarını, umreye gitmenin yollarını aramaz olduk. Torbalarımız bir taraftan bu şekilde boşalır oldu.

Telefonlarda sosyal medyaya, haberlere, moda bakmaya zaman ayırıyoruz da bir ayete veyahut da bir hadise bakacak ve paylaşacak zamanı ayıramıyoruz. Allah'ın verdiği zamanı da oradan kısıtlıyoruz. En azından bir haber izlemeye ayırdığımız zaman kadar da Kur'an'a, hadislere zaman ayıracağız. Çok güzel tasavvuf kitapları var; bir talebe nasıl olur, edep nasıl olur, erkân nasıl olur bunları yazıyor. Okumaya zaman ayıracağız. Kur'an-ı Kerim'den her gün bir sayfa okusak, bir hâtime başlasak yarın mahşerde bizim için en büyük amellerden birisi olur. Biz, müminler olarak bir taraftan kazandıklarımızı bir taraftan kaybetmeyeceğiz. Şuurlu ve ihlaslı müminler olacağız. Allah bize böyle bir yol nasip etti, Müslüman etti, Müslüman memleketinden etti. Hatta öyle ki İslam ile şereflenmiş, İslam'ın bayraktarlığını yapmış bir Türk milletine mensup etti, elhamdülillah. Diğer peygamberlerden daha faziletli olan bir peygambere ümmet etti. Yarın, mahşerde diğer peygamberler de hep Peygamber Efendimizi kabul edecekler. Peygamber Efendimiz hepsinin önünde olacak ve biz, o peygamberin ümmetiyiz elhamdülillah. Ahir zamandayız ve Allah'im İslam cemaati olan bir tasavvufa, bir tarikata bizleri mensup etti. Her gün Allah'ı zikreden bir dil, bir gönül bizlere nasip etti. Namazı nasip etti, takvayı nasip etti. İnşallah, bunları nasip eden Rabb'ime şükür olarak dikkatli olacağız. Doldurduğumuz bu amelleri, torbalarından dökmeyeceğiz. İbadetlerimizi koruyacağız. Yarın, mahşere müflis bir kul olarak varmayacağız inşallah-u teala. Rabb'im bizleri aşklı, feyizli iman eden, ihlas ile Allah'a ibadet eden, ihsan sahibi kullarından eylesin. Cenabı Allah, hayır için konuşan, hayra ömür harcayan, Din-i İslam davasına ömür harcayan kullardan eylesin inşallah.

Kalb-i Kur'an

Kadr Suresi ve Meali

Hatice GÜREL

Surenin Takdimi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۗ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۗ
 لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۗ تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَ الرُّوحِ
 فِيهَا يَأْتِينَ رَبَّيْهِنَّ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۗ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۗ

Kadr suresi Mekke' de inmiş olup 5 ayettir. Kur'an-ı Kerim' in inmeye başlamasından ve Kadir gecesinin diğer gün ve aylardan daha üstün olduğundan bahseder. Kadir gecesini, içinde tecelli ve yüce yaratıcının mü'min kullarına bol bol indirdiği ilahi lütuf ve esintiler bulunduğu için diğer gecelerden üstündür.

Kadir gecesindeki bu ilahi tecelliler Kur'an-ı Kerim'in inmesine verilen değerlerden dolayıdır.

Aynı zamanda bu sure, Kadir gecesinde Allah'a(cc) itaatkâr meleklerin sabaha kadar indiklerinden bahseder. O, ne kadri yüce bir gece!! Bu gece Allah (cc) içinde kadir gecesini bulunmayan bin aydan hayırlıdır.

KADİR SURESİ MEALİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Bismillâhirrahmânirrahim

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

- 1- Biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesinde indirdik.
- 2- Kadir gecesinin ne olduğunu bilir misin?
- 3- Kadir gecesi, bin aydan daha hayırlıdır.
- 4- O gecede, her iş için Rablerinin izniyle melekler ve ruh yere iner durur.
- 5- O gece, selâmettir, esenliktir. Fecrin doğuşuna kadar.

AYETLERİN TEFSİRİ

1- Biz bu mucize Kur'an'ı, kadri ve şerefi yüce bir gecede indirdik.

• Şerefi, yüceliği ve kadrinden dolayı bu geceye 'Kadir Gecesi' denilmiştir. Yüce Allah (cc) Kur'an-ı Kerim'i toptan Levh-i Mahfuz'dan Dünya semasındaki "Beytu'l -izze" ye indirdi. Sonra Cebrail (a.s.) Allah'ın izniyle olayların vukuuna göre 23 senede Rasulullah (sav)'a parça parça indirdi.

2- Ey peygamber! Kadir ve şeref gecesini sana ne bildirdi. Bu, o gecenin büyüklüğünü gösterme ve onun haberini dinlemeye teşvik eden bir ifadedir. Sanki yüce Allah (cc) şöyle buyuruyor:

"Onun kıymetini ve üstünlük derecesini sana bildiren ulaştırın nedir?"

• Bundan sonra Yüce Allah (cc), Kadir gecesinin üç yönden üstünlüğünü anlattı.

3- Kadir gecesi şeref ve üstünlük bakımından bin aydan daha hayırlıdır. Çünkü içinde Kur'an-ı Kerim'in indirilme şerefi sadece ona verilmiştir.

Kadir gecesinde yapılan iyi iş "salih amel",

çinde Kadir gecesi bulunmayan bin ay içinde yapılan işten daha hayırlıdır.

• Rivayete göre bir adam silah kuşanıp bin ay Allah yolunda cihat etmişti. Rasulullah (sav) ve Müslümanlar buna hayret ettiler. Rasulullah (sav) bunu ümmeti içinde temenni ederek şöyle dedi: "Ey Rabbim! Ümmetimi, ümmetlerin en kısa ömürlüsü, amel bakımından da en azı kıydın." Bunun üzerine Yüce Allah (cc)ona Kadir Gecesini verdi. Ve şöyle buyurdu: "Kadir gecesi, sen ve ümmetin için, o adamın cihat ettiği bin aydan daha hayırlıdır." O gün ve gecede yapılan amel, tutulan oruç bin aydan daha hayırlıdır. İşte Kadir gecesinin üstünlüğünü anlatan birinci yöndür.

4- Yüce Allah'ın (cc), o seneden bir sonraki seneye kadar takdir ve hükmettiği her türlü iş için melekler ve Cebrail(a.s.) Rablerinin emriyle o gece yeryüzüne iner. İşte bu da, Kadir gecesinin üstünlüğünün anlatıldığı ikinci yöndür. Üçüncü yön ise şudur:

5- Kadir gecesi, günün başlangıcından tan yeri ağarınca kadar bir selamettir. O gece melekler müminleri selamlar.

KADİR SURESİNİN FAZİLETLERİ

■ Hasta ise şifa bulur. Belalardan uzak kalır. Sihat ve afiyeti devamlı olur. Kadir suresini okuyan kimsenin sesi okurken kelimelerin çıkmasıyla cereyan ettikçe sanki kılıcını sıyrılmış da Allah (cc) yolunda savaşıyormuş gibi sevap kazanır.

■ Fakirler için zenginlik, zayıflar için izzet ve şereftir.

■ Abdestten sonra okuyanın günahları af olur.

■ Dilekler için okunur. (41 tane)

■ Hz. Muhammed'i (sav) rüyada görmek isteyenler Cuma günü çok okusunlar. (500 veya 1000 tane okunabilir.)

NOT: Kadir Suresi'nin biz kulların bilmediği nice fazilet ve sırları vardır. Rabbim, sırlarına erdirip faziletlerinden biz kullarını lütfuyla faydalandırсын. AMİN

İSLAMDA TESETTÜR

ŞERİFE YILMAZ

Tesettür:

Sözlükte gizlenmek, kapanmak gibi anlamlara gelen tesettür, bir fıkıh terimi olarak erkek ve kadının dînen örtülmesi gereken yerlerini örtmesi demektir. Din ıstılahında vücudun açılması, gösterilmesi ve bakılması yasaklanan yerlerine “avret” adı verilir. Setr-i avret, erkek ve kadının “avret” yerlerini örtmesi demektir. Örtünmede erkekle kadının farklı ölçü ve hükümlere tabi olması ise iki ayrı cinsin yaratılış özellikleri gözetilerek yapılmış bir ayırmadır. Erkeklerin namazda ve namaz dışında örtülmesi gereken yerleri İslam bilginlerinin çoğunluğuna göre, göbük ile diz kapağı arasında kalan bölgedir. Kadının yabancı erkekler (mahremi olmayan, birbirleriyle evlenmeleri caiz olan erkekler) karşısında avret yeri yüzü, el ve ayakları hariç bütün vücududur.

İslâm'da tesettür farzdır. Zira âyet-i kerîmede hanımların tesettüre riâyet etmesi şöyle emredilmektedir:

“Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve mü'minlerin kadınlarına hep söyle de cilbabları¹ ile üzerlerini sımsıkı örtünler. Bu onların tanınmalarına, tanınıp da eziyet edilmemelerine en elverişli olandır. Bununla beraber Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.” (Ahzâb 33/59)

Tesettürün faydaları nelerdir, tesettür neden gereklidir?

Bedenimiz, ruhumuz gibi Rabbimizin bizlere lütfettiği büyük bir nimet, aynı zamanda bir emanettir. İnanan her erkek ve

kadın, bu emanete sahip çıkmakla mükelleftir. Nitekim sahip olduğumuz her nimet gibi bedenimizin de üzerimizde hakkı vardır. Nîmetin kıymetini bilen her mümin, bedenini salih ameller işleme ve iyiliğe yardım etme yolunda kullanmalıdır. Zira gün gelecek, bedensel gücümüzü, güzelliğimizi ve yeteneklerimizi hangi amaçla kullandığımızın hesabı sorulacaktır. Örtünmek, başkalarından ziyade, insanın kendisi için yaptığı bir iyiliktir. İnsanın kendisine olan saygısının ve özeline sahip çıkmasının bir göstergesidir. Mahrem yerleri örtmek, vücuda olan itinanın ve hayâ duygusunun bir yansımasıdır. Sadece insana has olan hayâ duygusunun kaynağı ise, Peygamberimizin ifadesiyle imandır. Kadının örtünmesiyle kadınlık şahsiyeti korunmaktadır. Kadın, örtüsüyle karşısındakine bir zarâfet ve nezâket hissi vermektedir. Aksi hâlde kadın, nefsânî arzuları tahrik eden bir şehvet vâsıtası hâline getirilmiş olur. Bu ise onun şahsiyet ve haysiyetini ayaklar altına alarak annelik vakârını zaafa uğratar.

- Örtünmenin sayılamayacak kadar yararları vardır. Başta Allah'ın emri olduğu için örtünme emrini yerine getiren müslüman hanımlar Allah'ın rızasını kazanmaktadır.
- Ahzab suresinin 59. Ayetinde tesettür emrine uyararak, güzelliklerini gizleyen müslüman hanımlar, kötü niyetli kişilerin sözlü ve fiili saldırılarından korunmuş olurlar.
- Tesettürlü kadınların bir özelliğide derilerini güneşten ve soğuktan korudukları için yumuşak bir tene sahip olmalarıdır.

¹ cilbab: vücut hatlarını belli etmeyen örtü, geniş elbise, başörtü.

Müslüman kadının giyim şekli nasıl olmalıdır?

Kadınlar; el, yüz ve ayakları hâriç bütün vücutlarını, erkekler de diz kapağı ile karın arasını örtmelidir. Mahrem yerlerini gösterecek kadar ince, vücut hatlarını belli edecek kadar dar elbise giymek, doğru değildir. Bunun dışında herkes, tesettüre riâyet etmek şartıyla, şahsî zevkine, kültürüne göre istediği şekilde giyinebilir.

Kur'an-ı Kerimde:

“Mümin kadınlara da söyle: Gözlerini (harama bakmaktan) korusunlar; namus ve iffetlerini esirgesinler. Görünen kısımları müstesna olmak üzere, zinetlerini teşhir etmesinler. Baş örtülerini, yakalarının üzerine (kadar) örtünler. Kocaları, babaları, kocalarının babaları, kendi oğulları, kocalarının oğulları, erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, kendi kadınları (mümin kadınlar), ellerinin altında bulunanlar (köleleri), erkeklerden, ailenin kadınına şehvet duymayan hizmetçi vb. tâbi kimseler, yahut henüz kadınların gizli kadınlık hususiyetlerinin farkında olmayan çocuklardan başkasına zinetlerini göstermesinler. Gizlemekte oldukları zinetleri anlaşılın diye ayaklarını yere vurmasınlar (Dikkatleri üzerine çekecek tarzda yürümesinler). Ey müminler! Hep birden Allah'a tevbe ediniz ki kurtuluşa eresiniz.” buyrulmaktadır.(Nur 24/31)

İşte hür kadınların, bu istisna edilmiş kimselerden başkasına zinetlerini göstermemeleri, kendi iffet ve korunmaları gayet önemli olduğu gibi, yabancı erkekleri etkilememek, günaha sokmamak, edeb ve iffet telkin etmek noktasından da çok önemlidir. Müslüman kadının giyiminde esas mesele, tesettürü sağlamasıdır. Eli ve yüzü dışında bütün vücudunu örtmesi, açık kalmamasıdır. Giyilen bir elbisenin tesettüre uygun olması için de altını göstermeyecek şekilde kalın ve avret yerlerini örtecek kadar uzun olmalıdır.

Ebû Hüreyre (r.anh)'tan rivayet edildiğine göre Rasûlullah (s.a.v) Efendimiz şöyle buyurmuştur:

“Cehennemliklerden kendilerini dünyada henüz görmediğim iki grup vardır: Biri, sıgır kuyrukları gibi kırbaçlarla insanları döven bir topluluk. Diğeri, giyinmiş oldukları hâlde çıplak görünen ve öteki kadınları kendileri gibi giyinmeye zorlayan ve başları deve hörgücüne benzeyen kadınlardır. İşte bu kadınlar cennete giremedikleri gibi, şu kadar uzak mesafeden hissedilen kokusunu bile alamazlar.” (Müslim, Cennet, 52).Buradaki “giyinmiş çıplaklar” ifâdesiyle, sadece süslenmek için giyinen, dışarı çıkarken daha câzip ve dikkat çekici kıyafetler kullanan ve vücut hatları belli olacak şekilde dar ve şeffaf elbiseler giyen kimseler kastedilmiştir.

Bugün maalesef televizyon, internet, moda ve reklamlar vasıtasıyla toplumun ahlak yapısı bozulmakta ve “âhiresiz bir dünya” anlayışı sunulmaktadır. Ne yazık ki ülke-

mizde de bazı kesimler için açıklık medeniyetin ve çağdaşlığın göstergesi; tesettür ile güzel ahlak ise geri kalmışlığın, bağnazlığın göstergesi olarak sunulmaktadır. Tesettür emri, İslâm'da kadına verilmiş olan kıymetin bir göstergesidir. Nitekim değerli hazineler, en güzel şekilde muhâfaza edilir; işte müslüman kadın, kendisine verilen yüksek kıymet sebebiyle yabancı bakışların yıpratıcı ve incitici tesirinden tesettür sâyesinde muhafaza edilmek istenmiştir. Tesettürün en büyük hikmetlerinden biri de budur. İffet, kadına, erkeğe, gence, yaşlıya kısacası her insana yakışan üstün bir meziyettir. İrz ve namus dokunulmazlığı, insanların ortak değeridir. Bu değere riayet etmek kadını ne kadar saygın kılıyorsa, erkeği de o derece saygın kılar.

Kaynaklar:

1. Diyanet İşleri web sayfası
2. Osman Nuri Topbaş, (2014), “Tesettür Hassasiyeti”, Genç Dergisi, sayı:96

O gün cehennem
getirilir, insan
yaptıklarını birer
birer hatırlar. Fakat
bu hatırlamanın ne
faydası var!

(İşte o zaman insan:)
"Keşke bu hayatım
için önceden bir şey
yapsaymışım!" der.

Fecr Suresi, 23. ve 24. Ayetler

HZ. MUHAMMED (sav)'İN İBADET HAYATI

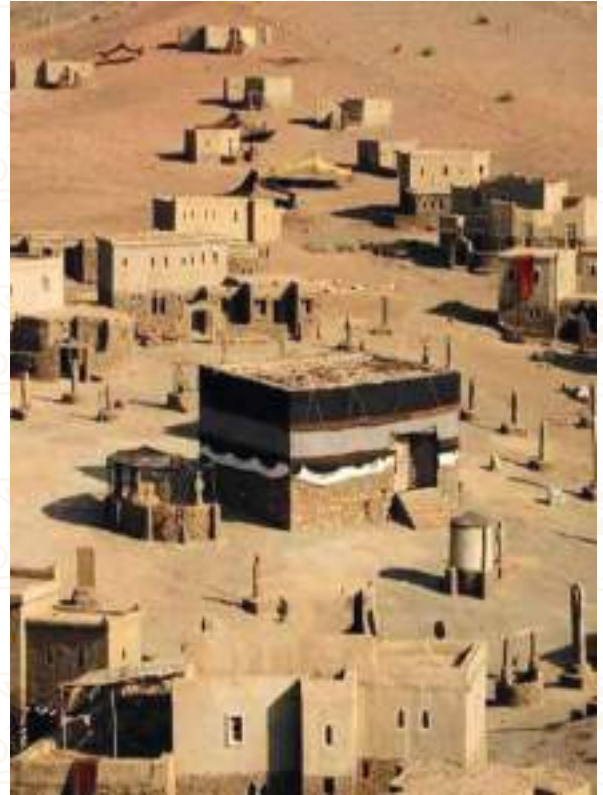
EROL ŞENÖZ

Kur'an-ı Kerim'de Hz. Peygamber hakkında "ve sen elbette yüce bir ahlâk üzeresin" (el-Kalem 68/4) buyurulmakta ve bu yüce ahlâka eriştirilen sevgili Peygamberimiz yine Kur'an-ı Kerim'de bize "en güzel örnek" (el-Ahzâb 33/21) olarak tanıtılmaktadır.

Hiç kuşkusuz Hz. Peygamber her hususta olduğu gibi ibadet hayatı hususunda da inananlar için en güzel örnektir. Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de Hz. Peygamber'e hamt, tesbih, secde, ibadet, kulluk, ibadette sabır gibi hususlarda bazı emir ve yükümlülükler vermiş (bk. en-Nahl 16/98-99; Meryem 19/65; Hûd 11/123; Tâhâ 20/14), ayrıca bazı ibadetlere işaretlerle Resûl-i Ekrem'den onları yerine getirmesini istemiştir. Mesela namazla ilgili talimat içeren ayet mealleri şöyledir: "Ey Muhammed! Kitaptan sana vahyolunanı oku. Namaz kıl; muhakkak ki namaz hayasızlıktan ve fenalıktan alıyor" (el-Ankebut 29/45). "Ey Muhammed! Onların dediklerine sabret; güneşin doğmasından ve batmasından önce Rabbinin hamt ile tesbih et. Gece saatlerinde ve gündüzleri de tesbih et ki, Rabbinin rızasına eresin" (Tâhâ 20/130). "Ehline namaz kılmasını emret, kendin de onda devamlı ol" (Tâhâ 20/132).

Kevser suresinde ise "Öyleyse Rabbin için namaz kıl, kurban kes" (108/2) buyurularak namazla kurban bir arada zikredilmiştir. Şüphesiz ki bu ve benzeri ayetlerde Hz. Peygamber'in şahsında bütün Müslümanlara yönelik bir kısım emir ve tavsiyeler bulunmaktadır. Nitekim diğer pek çok ayet-i kerimede de namaz, bütün müminleri kapsayacak tarzda bazen tek olarak, çoğu yerde de zekâtla birlikte emredilmiştir (bk. el-Bakara 2/110, 183-184;

en-Nisâ 4/77; et-Tevbe 9/71; en-Nûr 24/56). "Ey bürünüp sarınan (resulüm), kalk ve (insanları) uyar. Sadece Rab-bini büyük tanı, kalbini tertemiz tut. Kötü şeyleri terke devam et" (el-Müddessir 74/1-5) mealindeki ayetlerin nüzulünden sonra Hz. Peygamber, Cebrail'in tarifleriyle abdest alıp namaz kılmış, daha sonra Hz. Hatice'ye de abdest aldırıp namaz kıldırmıştır. Bu dönemde namaz, sabahın erken ve akşamın geç vaktinde olmak üzere günde iki vakitte ikişer rekât olarak kılınırdı. İlk namazda Cebrail, sabahleyin Kâbe civarında Hz. Peygamber'e imamlık yapmış, daha sonra namazlar Hz. Peygamber'in imametiyile devam etmiş, hemen ilk gün akşam vaktine cemaat

olarak Hz. Hatice, ertesi gün Hz. Ali katılmıştır. Hz. Ali, akşamleyin amcaoğlu Hz. Peygamber ile yengesi Hz. Hatice'yi namaz kılariken görmüş, davete uyararak ertesi gün o da büyük bir çocuk iken cemaate katılmıştı. Daha sonra Zeyd b. Harise ve Hz. Ebû Bekir bunlara eklenmiştir. Risâlet'in ilk döneminde alenî namaz kılınamıyordu; Hz. Peygamber, Hz. Ali'yi de yanına alarak Mekke dışında dağ aralarında namaz kılıp dönüyordu. Diğer Müslümanlar da öyle yapıyorlardı. Bir defasında Sa'd b. Ebû Vakkas dağ arasında müşriklerin takibine, alay ve tazyikine maruz kalınca eline geçirdiği bir deve çene kemiği ile birinin başını yarmış ve "Allah yolunda ilk kan akıtan kişi" diye anılmıştı. "Ey Muhammed! Artık, sana buyurulanı açıkça ortaya koy, müşriklerden yüz çevir" (el-Hicr 15/94) mealindeki ayet nazil olduktan sonra açık davet başlamış, böylece Kâbe ve civarındaki yerlerde namaz da kılınır olmuştu. Ancak bu durum kıyasıya bir mücadeleyi gerektiriyordu. Meselâ, bir defasında Hz. Ebû Bekir'in de ısrarıyla Müslümanların Kâbe önünde topluca namaz kılma gayreti müşriklerin hücumuyla önlenmek istendi. Bu olayda Hz. Ebû Bekir dahil bazı Müslümanlar ölümden döndüler. Keza Hz. Ebû Bekir'in evinin avlusunda namaz kılıp, Kur'an okumasının engellenmesi de bu zamanlara rastlar. Peygamberliğin altıncı yılında önce Hz. Hamza, daha sonra Hz. Ömer'in Müslüman olmasıyla Kâbe'de iki saf olarak ilk defa açıkça ve topluca namaz kılındı. "Ey örtünüp bürünen (resulüm)! Birazı hariç geceleri kalk namaz kıl..."(el-Müzzemmil 73/1-4) ayetleri ile gece namazı farz kılındı. Bir süre sonra indirilen ayetle (el-Müzzemmil 73/20) sorumluluk hafifletilerek gece namazı ümmet-i Muhammed için nafileyeye dönüştürüldü. Zaten gelişmeyi takip eden yıl yani peygamberliğin on birinci yılında Miraç gecesinde beş vakit namaz farz kılındı. Miracı takip eden günlerde Cebrail gelip Hz. Peygamber'le birlikte beş vakit namazı bir gün ilk vakitlerinde, ikinci gün ise son vakitlerinde kılmış ve namaz vakitlerinin başlangıç ve sonunu açıklamıştır

(Müslim, "Mesâcid", 176, 179).

Ayrıca "Gecenin bir kısmında uyanarak, sana mahsus bir nafîle olmak üzere namaz kıl..." (el-İsrâ 17/79) ayeti ile Hz. Peygamber'den gece namazı kılması istenmiştir. Yakınları, Hz. Peygamber'in hayatı boyunca gece namazına devam ettiğini rivayet ederler. Hatta gece namazına olan bu itinası dolayısıyla bazı sahâbilerin "Allah senin geçmiş ve gelecekteki günahlarını bağışladığı halde bu kadar zahmete niye katlanıyorsun?" diye sorduğu, Hz. Peygamber'in de "Şükreden bir kul olmayayım mı?" cevabını verdiği rivayet edilir (Tirmizî, "Şemail", 44; Müsned, IV, 251). Peygamberimiz gecenin başlangıcında yatısı namazını kılar yatar. Üçte birlik süre içinde uyanır ve teheccüdü kılar, müteakiben vitir namazını kılar, sonra tekrar yatar ve sabah ezanında çabucak kalkar, abdest alır, sünnetini evinde kılar, farzı için camiye giderdi. Hz. Peygamber teheccüde ilk başlayanlara, bıkkınlık göstermemeleri için iki rekâtla başlamalarını tavsiye ederdi. Kendisi 8 veya 12 rekât kılar. Bir defasında Hz. Âişe: "Şayet geceleyin uyanamayıp da vitri geçirirseniz durum ne olur?" deyince Hz. Peygamber ona: "Benim gözlerim uyursa da kalbim uyumaz, zamanı gelince uyanır, önce teheccüdü sonra vitri kılarım" cevabını vermişti (Tirmizî,

“Şemail”, 45). Hz. Peygamber teheccüdden sonra sabah yakın ise dinlenmek üzere, uzak ise uyumak üzere tekrar yatar. Bunlardan da anlaşılıyor ki Hz. Peygamber’in teheccüd ve vitir için kalktığı saat bazen gecenin ilk üçte biri geçtikten sonraki zamandı, bazen gecenin ortası, bazen de sonuna doğru idi. Hz. Peygamber tarafından ilk cuma namazı Küba’dan Medine’ye giderken Sâlim b. Avf oğulları yurdunda Rânûnâ vadisinde hicretin 1. yılında kılındı, ilk cuma hutbesi de orada irat edildi. Hz. Peygamber ramazan ayında iki gece evinden camiye çıkıp cemaate imam olarak teravih kıldırması, ama üçüncü gün halk beklese de, teravihi cemaatle kılmak farz kılınır endişesiyle camiye çıkmamıştır. Ramazan gecelerinde 4+4+3 tarzında yatsıdan ayrı olarak on bir rekât namaz kıldığı rivayet edilir. Bunun son üç rekâtı vitirdir. Hz. Peygamber ilk bayram namazını hicretin 2. yılı Şevvalin birinci gününde kılmış ve cemaate kıldırmasıdır. Hz. Peygamber namaza çok düşkündü, onu dinin direği olarak nitelendiriyordu (Tirmizî, “İmân”, 8; Müsned, V, 231, 233). Namaz onun gözünün nuru idi (Nesâî, “İşretü’n-nisâ”, 1; Müsned, III, 128, 199, 285). O, namaz kılarken sanki dünyaya veda eder, ahiret âleminde daldı (İbn Mâce, “Zühd”, 15; Müsned, V, 412). Hz. Âişe, Hz. Peygamber’in ahlâkının Kur’an olduğunu ve Mü’minûn suresinin ilk on ayetinde bu ahlâkın sıralandığını belirtiyordu. O sureye bakıldığı zaman hemen ilk iki ayette kurtuluşa eren müminlerin, namazlarında

huşû içinde oldukları (bk. el-Mü’minûn 23/1-2) belirtiliyor. Hz. Peygamber Kur’an emrine uyarak namazlarını huşû üzere kılıyor, Müslümanların da bu şekilde kılmalarını istiyordu. Esasen Hz. Peygamber kullukta ve ibadette ihsan esasından bahsediyordu. İhsan, Allah’ı görüyormuşçasına ibadet etmektir (Buhârî, “İmân”, 37; Müslim, “İmân”, 17; Tirmizî, “İmân”, 4). Hz. Peygamber’in farz namazlara ilâve olarak değişik zamanlarda nafîle namazlar da kıldığı, bu namazların İslâm âlimlerince daha sonra, Hz. Peygamber’in devamlı kılıp kılmadığına veya tavsiye ederken kullandığı üslûba göre sünnet (müekked ve gayr-i müekked), müstehap ve âdâb gibi isimlerle anıldığı bilinmektedir. Bu nafîleler gece içinde rekât sayısı pek belirgin olmayan teheccüd namazı, sabah namazında 2 rekât, güneş doğduktan bir süre sonra 2 rekât, kuşluk vakti 4 rekât, öğleden önce 4, sonra 2 rekât, ikindiden önce 4, akşamdan sonra 2, yatsıdan önce 4, sonra 2 rekât namaz idi. Akşamdan sonra 6 rekât evvâbîn namazını da genelde kılırdı. Seferden döndüğünde ise mescitte 2 rekâtlık bir namaz kılırdı. Hz. Peygamber’in kıldığı nafîle namazların bu sayılanlardan ibaret olmadığı, onun değişik vesilelerle çeşitli nafîle namazlar kıldığı bilinmektedir. Oğlu İbrahim’in toprağa verildiği gün güneş tutulmuştu. Bunun İbrahim’in ölümüyle bir ilgisi olmadığını, Allah’ın kanunu olarak cereyan ettiğini belirttiikten sonra mescitte cemaatle birlikte 2 veya 4 rekât kûsuf namazı kıldı. 4 rekât olarak tesbih namazı kılırdı. Sevinçli gelişmeler olduğunda şükür secdesine kapanırdı. Zira Cenâb-ı Allah “Öyle ise siz beni ibadetle anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin; sakın bana nankörlük etmeyin! Ey iman edenler! Sabır ve namazla Allah’tan yardım isteyin. Çünkü Allah muhakkak sabredenlerle beraberdir” (el-Bakara 2/152-153) buyuruyordu. Nafîle namazları evlerde kılmayı tavsiye ederdi. Yüce Allah’ın namaz kılınan eve hayır, rahmet ve bereket ihsan edeceğini müjdelendi. O kulluk şuuru en yüksek seviyede bir insandı, ihsan üzere

(Allah'ı görüyormuşçasına) ibadet edilmesi gerektiğini biliyor ve ümmetine bunu tav-siye ediyordu. İman, ibadet, ahlâk (davranışlar) bütünlüğüne devamlı işaret ederdi. Çünkü imanın anlam ve lezzetini, onu ibadet ve güzel davranışlarla desteklediğinde yakalayabilirdi. Sosyal hayattaki bilinçli duyarlılık, Allah korkusu ve takva da böyle oluşurdu. Müminler günlük hayatlarında iman ve ibadet ölçüleriyle yaşamalıydılar. Hz. Peygamber öyle iman etti, öyle ibadet etti, öyle yaşadı. Onun tasviriyle namaz, bir kimsenin evinin önünden akan bir ırmakta günde beş defa yıkanmasının bütün kirleri arıttığı gibi, mümini hata ve günahattan, gizli ve açık çirkinliklerden temizlerdi (Buhârî, "Mevâkýt", 6; Tirmizî, "Edeb", 80). Zaten Kur'an'da da namazın kötülük ve çirkinliğe engel olduğu bildirilir (el-Ankebût 29/45). Hz. Peygamber geceleri ihyaya çok önem verirdi. Çünkü Cenâb-ı Allah şöyle buyuruyordu: "Şüphesiz ki gece kalkışı, (kalp ve uzuvlar arasında) tam bir uyuma ve sağlam bir kiraate daha elverişlidir. Zira gündüz vakti, sana uzun bir meşguliyet var. Rabbinin adını an. Bütün varlığıyla O'na yönel" (el-Müzzemmil 73/6-8). Gece namazında kıyamda uzun sureleri okuduğu olurdu. Bunlar Bakara, Nisâ, Âl-i İmran gibi sureler olup, rükû ve secdeleri de uzun tutardı. Ayetlerin derin anlamları üzerinde düşünürdü. Namazların peşinden sık sık veciz dualar yapar, Allah Teâlâ'yı zikreder, bol bol tövbe ve istiğfar ederdi. Peygamber Efendimiz cenaze namazı da kıldı ve kıldırdı. Kendisi hayatta iken ölmüş pek çok kadın ve erkek Müslümanın cenaze namazına katılmıştır. Uhud Savaşı'nda Hz. Hamza'nın cesedi civarına diğer şehitler de sıralanmış ve Peygamberimiz yetmiş kere cenaze namazı kılmıştı.. Oğlu İbrahim'in cenazesinde de bulundu ve mezarın düzgün örtülmesi hususunda Müslümanları uyardı. Allah yapılan bir işin en iyi yapılmasından hoşnut olurdu. Hz. Peygamber namazlarını en üstün bir kulluk şuuruyla eda etmiş, ashabına da öğretmiş, ashabın Hz. Peygamber'den kılınışını öğrenip aktardığı namazlar günümüze kadar gelmiştir. İnananlara

düşen de aynı kulluk şuuruna ererek namazları eda etmeye çalışmak olmalıdır.

Hz. Peygamber bir defasında attan düştü. Hurma kütüğüne çarptığı için ayağı yarıldı, sağ yanı sıyrılıp ezildi. Bu hadise üzerine yaklaşık bir ay kadar namazlarını oturarak kıldı. Diğer sağlıklı zamanlarında hep ayakta kılar. Yine vefatına yakın zamanlarda, kamu işlerinden yorgun düştüğü günlerin gecelerinde teheccüd oturarak kıldığı bilinmektedir. Son hastalığında Hz. Ebû Bekir'in kıldıracağı namaza oturarak uymuştu. Bu, onun cemaatle namaza ne kadar önem verdiğini göstermektedir. Hz. Peygamber'in sağlığında, cemaate Müslüman erkekler geldiği gibi isteyen Müslüman hanımlar da gelerek Mescidi-i Nebî'de arka saflarda cemaate iştirak edebiliyorlar ve namazdan sonra Hz. Peygamber'in nasihatlerini dinleyebiliyorlardı. Hatta bu nasihatleri daha yararlı düzeyde götürebilmek için hanımların başvurusu üzerine haftanın belirli bir gününde ve belirli bir saatte sırf hanımlar, mescidi dolduruyorlar ve Hz. Peygamber'i dinleme imkânını buluyorlardı.

Ramazan orucu hicrî 2. yılda farz kılındı ve sahabe Hz. Peygamber'le birlikte dokuz yıl ramazan orucu tutma bahtiyarlığını yaşadı. Hicretten sonra Medine'de Yahudilerin aşure orucu tuttuğunu gören Resûl-i Ekrem; "Biz bunu tutmaya daha layıgız" diyerek adı geçen orucu vacip kılmıştı. Sonra ramazan orucunun farzietini bildiren ayetler (bk. el-Bakara 2/183-185) gelince Müslümanlardan aşure

orucu mecburiyeti kaldırıldı ve aşure orucu bundan sonra isteyenin tutabileceği bir nafilere dönüştü. Hz. Peygamber farz olan ramazan orucuna önem verirdi. İftarda acele edilmesini, sahurda ise imsake uzanan geç vakte kadar yemeyi tavsiye ederdi (Müslim, "Sıyâm", 48-50). Sahur yemeğinde bereket olduğunu söyler, Ehl-i Kitap'la Müslümanlar arasındaki farkın sahur yemeği olduğunu ifade ederdi (Müslim, "Sıyâm", 46). Ümmetine, ibadet, tövbe ve istiğfar için ramazan gecelerinin önemli bir fırsat olduğunu söyler ve Müslümanları ramazan gecelerini ihyaya teşvik ederdi. Oruç kötülüklerle karşı bir kal-kandı; zararlı söz, düşünce ve davranışlardan korurdu. Oruçlu olmak bilinci kişiyi hep hayır ve iyiliklere yöneltirdi. Ashabın bildirdiğine göre Hz. Peygamber, insanların en cömerdi idi. Bilhassa ramazanda Cebrail ile karşılaştığı zaman mutluluğuna ve cömertliğine sınırlı olmuyordu. Ramazan gecelerinde Cebrail Hz. Peygamber'le buluşup nöbetleşe Kur'an (mukabele) okurlardı. Resûlullah Cebrail ile buluştuğunda insanlara rahmet getiren rüzgârdan daha cömert, daha faydalı olurdu. Hz. Peygamber, ramazanın genellikle son on gününde itikâfa girerdi. (Müslim, "İtikâf", 7).

Hz. Peygamber, bin aydan daha hayırlı (bk. el-Kadr 97/3) olan Kadir gecesinin ra-

mazanın son on gününde ve tekli gecelerde aranmasını tavsiye etmiştir (Müslim, "Sıyâm", 208, 212). Hz. Peygamber ramazan ayı dışında nafilere oruç da tutar. Üsâme b. Zeyd'in nakline göre Peygamberimiz en çok nafilere orucu ise şaban ayında tutardı. Sahâbeden yapılan nakillere göre Hz. Peygamber her ayın başında üç gün oruç tutardı. Bu üç günü bazen ayın ortasına, bazen de sonuna getirdiği olurdu. Haftanın pazartesi ve perşembe günleri çoğunlukla oruçlu olurdu. Bazen bir ayın bir haftasının cumartesi, pazar ve pazartesi, diğer ayın o haftasının çarşamba, perşembe günlerini oruçlu geçirirdi (Tirmizî, "Şemail", 51). Hz. Peygamber'in bazen iki oruç arasında iftar etmeden visal orucu tuttuğu da olurdu. Ama herkesin gücünün bir olmadığını söyleyerek ashabını bundan menederdi. Hz. Peygamber aşure orucunu da tavsiye etmiş, keza recep, zilkade, zilhicce ve muharrem aylarında üç gün oruç tutulmasını öğütlemiştir. Bu üç günün muharrem ayındaki uygulaması aşureden önceki gün, aşure günü ve aşureden sonraki gün şeklindeydi. Bilindiği gibi aşure günü muharrem'in 10. günüdür. Bu konuda Hz. Peygamber'den nakledilen şu hadis çok ilginçtir: "Ramazan orucundan başka en faziletli oruç Allah'a izafeten şereflendirilen (yani şehrullah olan) muharrem ayında tutu-

lan oruçtur...” (Müslim, “Sıyâm”, 202). Ayrıca Hz. Peygamber ramazan çıktıktan sonra şevval ayında altı gün oruç tutar ve Müslümanlara tavsiye ederdi. O, bu konuda şöyle buyurur: “Her kim ramazan orucunu tutar ve buna şevvalden altı gün daha oruç tutup onun ardından gönderirse o kişi bütün seneyi oruçlu geçirmiş gibi olur”(Müslim, “Sıyâm”, 204).

İslâm’da kurban, Hz. İbrahim’in geçirdiği imtihanlardan sonra yüce Allah’ın ihsan ettiği koçun kurban edilmesini hatırlatan bir ibadettir. Hz. Peygamber kurban keserek bu ibadeti ifa etmiş, “babanız İbrahim’in sünneti” dediği kurban ibadetini hem kendisi yerine getirmiş, hem de ümmeti kanalıyla günümüze kadar yaşatılmasına vesile olmuştur. Kesilen kurbanın etinden kendisi ve ailesi yer, dost ve arkadaşlarına ikram eder, ihtiyaç sahiplerine gönderirdi. Kurban etinden yenilenin değil başkalarına ikram edilenin kalıcı olduğunu da sık sık tekrarları.

Zekât hicretten sonraki yıllarda farz kılınmıştır. Hz. Peygamber şahsen zengin değildi, ancak toplanan zekât mallarını mümkün mertebe hiç bekletmeden ve geceletmeden gerekli yerlere ve ihtiyaç sahiplerine dağıtırdı. Ehl-i beyt, zekât mallarından yararlanamazdı. Dolayısıyla Hz. Peygamber ömrü boyunca zekât gelirlerinden yararlanmamış, hane halini da yararlandırmamıştır. Ancak o, hediye kabul eder, kendisine getirilen hediyeye hediye ile mukabelede bulunurdu. Hz. Peygamber inananları zekâtlarını vermeye ve zekât dışında da infak ve tasadduka davet ederdi. Hz. Peygamber hiçbir malın ihtiyaç fazlası kısmını elinde ve evinde tutmaz, infak ederdi; komşularına ve muhtaçlara gönderirdi.

Hac, hicretin 9. yılında farz kılındı (bk. el-Hac 22/26-29). O yıl Hz. Ebû Bekir hac emri tayin edilerek haccın esaslarını uygulamalı olarak insanlara gösterdi. Hz. Peygamber ise farz olan ilk ve son haccını hicretin 10. yılında gerçekleştirdi. Hac günlerinde Arafat’ta Zilhiccenin 9. günü irat edilen hutbenin başlangıcında, ashabı ile bir daha görüşememe

ihtimalinden bahisle ebediyete intikalinden önce vedalaştığı için bu hacca “Veda haccı” denilmiştir. Yine dinin kemale ve tamama eriştiğini bildiren ayet (bk. el-Maide 5/3) o günlerde nâzil olduğu için bu hac haccetü’l ca “-kemâl ve’t-temâm” haccın hükümlerini sözle tebliğ edip amelî olarak gösterdiği için “haccetü’l-belâğ”, farz olan haccın ifası olduğu için “haccetü’l-İslâm” gibi isimler de verilmiştir. Farklı rivayetler olmakla birlikte Hz. Peygamber’in hicretin 7. yılında Hudeybiye umresi, 8. yılında Mekke fethi günü ifa edilen umre, aynı yıl Huneyn ve Tâif seferini müteakip gerçekleştirilen umre ve 10. yılda Veda haccı sırasında ifa edilen umre olmak üzere dört umre yaptığı bilinmektedir. Ashaptan görgü şahitlerinin verdiği bilgiye göre Hz. Peygamber Kur’an okumayı ve Kur’an-ı Kerim’i başkası okurken dinlemeyi çok severdi. O, Kur’an okurken kelimeler gayet açık bir şekilde anlaşılıyordu, medlere riayet ediyordu, bazen yüksek sesle, bazen de içinden sessizce okuyordu; sesi sedası gayet güzeldi. Sesli okurken sesini sadece etrafında ve odada bulunanların duyabileceği şekilde yükseltirdi. Tatlı ve yumuşak bir sesi olan Hz. Peygamber etkileyici bir okuyuşa sahipti. O, Kur’an okurken dinleyenleri bir vecd kaplar ve kendilerini sanki başka bir âlemde hissederlerdi, sunilikten uzak, tabii bir okuyuşu vardı.

Hz. Peygamber ibadetlerinde devamlı idi. Terk etmez, ara vermez, sürekli yapardı. Ömrü boyunca hiçbir zaman ibadetlerini bırakmadı. Ashabına da en hayırlı ibadetin devamlı yapılmasını söyledi (Buhârî, “Savm”, 52, “Teheccüd”, 7, 18, “İmân”, 32; Müslim, “Müsâfirîn”, 31). Hz. Peygamber ibadetin veya dinî bir hükmün aslını koruma kaydıyla her konuda Müslümanlar için hep kolay olanı tercih etmiştir. Her konuda olduğu gibi ibadette de itidali esas alır, aşırıktan uzak olmayı tavsiye ederdi. Zira aşırılık helâk sebebiydi (Buhârî, “Rikak”, 18; Müslim, “İlim”, 4; İbn Mâce, “Zühd”, 20). Ümit ile korku arasında olmak kulluk adabının gereği idi. Bu nedenle, Müslümanların

ümitsizliğe düşmesini de, yaptıkları ibadetlere aşırı güvenmelerini de uygun görmemiştir. İbadetlerde kulluk bilincinin diri tutulmasına önem verir, kişilerin ibadet etme gayretiyle ağır yükler altına girmesine razı olmazdı. Nitekim Allah Teâlâ da “Allah sizin için kolaylık istiyor, zorluk istemiyor” (el-Bakara 2/185) buyuruyordu. Hz. Peygamber’in cemaatle ibadet esnasındaki bazı uygulamaları da ibadetin özünü zedelememek kaydıyla cemaate karşı tam bir müsamaha içinde olduğunu gösteriyor. Meselâ cemaatle namaz esnasında safalarda annesiyle birlikte bulunan bir çocuğun ağlamasını duyunca kısa bir süre okuyarak rükû ve secdeye giderdi. Çünkü namaz uzadıkça annenin zihni çocuğun ağlayışına takılıp kalacaktı. Hz. Peygamber’in bilhassa nafileleri kılarken, torunlarının omuzuna tırmanıp oyun oynamalarına engel olmaması da onun hem çocuk sevgisini hem de ibadetlerde müsamahakâr davranmasını gösterir.

Sonuç olarak: Hz. Peygamber en üstün kulluk şuuruyla ibadetlerini ifa etmiş, Allah’ın rızasını her zaman ön planda tutmuş; iman, ibadet ve davranış bütünlüğü ile ümmetine örnek olmuş, sosyal hayatta dinî duyarlılığa

dikkat etmiş, uygun ibadet telakkisini yaygınlaştırmış, ifrat ve tefritten, aşırılıktan uzaklaştırmış; çevresinde, yüce Allah’a ibadeti en derin haz bilen duyarlı bir sahabe kitlesi oluşturmuştur. Bize düşen, bu manevi mirasın ilk uygulayıcılarını iyi öğrenmek, anlamak, anladıklarımızı uygulamak ve en uygun yorumlarla günümüze taşımaktır.

Kaynak: Diyanet İşleri Yayınları

(İbn Hişâm, II, 350; Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi, I, 542-544).

Kıymetli gönül dostları: Uzunca bir zamandan sonra sizlerle buluşabilmenin heyecanını yaşıyorum İnsanlık âleminin içinde bulunduğu Yüce Mevlâ’nın Kudreti karşısında acizliğimizi göremeyenlerin bir kez daha görebilme fırsatı verdiği, gözle göremediğimiz bir virüse neler yaptırdığını bütün dünya gördü. Bedenlerimizi mesafeye mahkûm etti, minarelerimizden defalarca maske, mesafe ve hijyene dikkat etmemiz duyuruldu.

İnsanlık âlemi sebeplerini araştırırken, İslam âlemi tefekkür edip Müslümanlığımızın gereklerini yerine getirmedeki samimiyetimizi, yaşantımızda, İslam’ı ne kadar yaşadığımızı gözden geçirip, yaradılış gayemize uygun; sırat-ı müstakim üzere, ihsan üzere, takvalı bir yaşantımız var mı? Hatalarımızdan

ders çıkarmak için bir gayretimiz oldu mu? Minarelerimizden “İslam’a, Kurana, Sünnete sıkı sıkı sarılalım anonslarımızı yapılmalı?

“Bir musibet bin nasihatten iyidir. Sözü nü dikkate alıp, “Kula bela gelmez Hak yazmadıkça, Hak bela yazmaz kul azmadıkça” sözünden hisse alıp, geç olmadan, geç kalmadan, günah ve kusurlarımıza geri dönmek üzere tövbe edip, Kur-an ve sünnete uygun bir hayat sürdürmek için azami gayret etmeliyiz...

Yüce Mevla’m; bizleri sabır ve şükür ehli eyleyip, Üstadımıza sadık ihvan, Habibine layık ümmet, kendine layık kul olabilmeyi, Rabbim; Cümlemizi rızasına ulaştıracak salih ameller işleyip, razıyım dediği kullar zümresine dahil eyleye inşallah...

Veda Hutbesi

İki cihan peygamberi Resûl-i Ekrem, hicretin 10. yılında hac ibadeti esnasında Arafat'ta, 100.000'den fazla Müslümana hitaben şöyle özelde Müslümanlara, genelde ise bütün insanlığa İslam'ın evrensel mesajını duyuran, insanların kardeşliğini ve eşitliğini, temel hak ve hürriyetlere sahip olduğunu vurgulayan önemli bir belge olan veda hutbesinde şöyle buyurdular;

Ey İnsanlar!

Sözümü iyi dinleyiniz! Bilmiyorum, bu seneden sonra sizinle burada belki de bir daha hiç buluşamayacağım. İnsanlar! Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mukaddes bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddestir, her türlü tecavüzdten korunmuştur. Ashabım! Yarın Rabbinize kavuşacaksınız ve bugünkü her hal ve hareketinizden muhakkak sorulacaksınız. Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönüp de birbirinizin boynunu vurmayasınız. Bu vasiyetimi burada bulunanlar, bulunmayanlara bildirin! Olabilir ki bildirilen kimse, burada bulunup doğrudan işitenden daha iyi anlayarak muhafaza etmiş olur.

Ashabım!

Kimin yanında bir emanet varsa onu sahibine versin! Faizin her çeşidi kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Lâkin borcunuzun aslını vermeniz gerekir. Ne zulmediniz, ne de zulme uğrayınız. Allah'ın emriyle faizcilik artık yasaktır. Cahiliyeden kalma bu çirkin âdetin her türlü ayağımın altındadır. İlk kaldırdığım faiz de Abdülmuttalib'in oğlu (amcam) Abbas'ın faizidir.

Ashabım!

Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası Abdülmuttalib'in torunu (amcazadem) Rebia'nın kan davasıdır.

İnsanlar!

Bugün şeytan, sizin şu topraklarınızda yeniden tesir ve hâkimiyetini kurmak gücünü ebedi surette kaybetmiştir. Fakat siz, bu kaldırdığım şeyler dışında, küçük gördüğünüz işlerde ona uyarmanız bu da onu memnun edecektir. Dininizi korumak için bunlardan da sakınınız.

İnsanlar!

Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. Siz kadınları, Tanrı emaneti olarak aldınız; onların namuslarını ve iffetlerini Allah adına söz vererek helâl edindiniz. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, onların da sizin üzerinizde hakları vardır. Sizin kadınlar üzerindeki hakkınız, onların aile yuvasını sizin hoşlanmadığınız hiçbir kimseye çiğnetmemeleridir. Eğer razı olmadığınız herhangi bir kimseyi aile yuvarına alırlarsa, onları te'dib edebilirsiniz. Kadınların da sizin üzerinizdeki hakları, meşru bir şekilde, her türlü yiyim ve giyimlerini temin etmenizdir.

Müminler!

Size bir emanet bırakıyorum ki ona sıkı sarıldıkça yolunuzu hiç şaşmazsınız. O emanet Allah'ın kitabı Kur'an'dır.

Müminler!

Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi belleğiniz! Müslüman Müslümanın kardeşidir, böylece bütün Müslümanlar kardeştir. Din kardeşinize ait olan herhangi bir hakka tecavüz helâl değildir. Meğer ki gönül hoşluğu ile kendisi vermiş olsun.

Ashabım!

Kendinize de zulmetmeyiniz. Kendinizin de üzerinizde hakkı vardır.

İnsanlar!

Cenâb-ı Hak her hak sahibine hakkını (Kur'an'da) vermiştir. Vârise vasiyet etmeye lüzum yoktur. Çocuk kimin döşğinde doğmuşsa ona aittir. Zina eden için mahrumiyet vardır. Babasından başkasına ait soy iddia eden soysuz, yahut efendisinden başkasına intisaba kalkan nankör, Allah'ın gazabına, meleklerin lânetine ve bütün Müslümanların ilencine uğrasın! Cenâb-ı Hak, bu gibi insanların ne tövbelerini ne de adalet ve şahadetlerini kabul eder.

İnsanlar!

Yarın beni sizden soracaklar, ne diyeceksiniz?

"–Allah'ın elçiliğini ifa ettin, vazifeni yerine getirdin, bize vasiyet ve öğütte bulundun, diye şahadet ederiz" cevabını verdiler.

Bunun üzerine Hz. Muhammed: Şahit ol ya Rab! Şahit ol ya Rab! Şahit ol ya Rab! Dedi.

ÂMİN ALAYLARI (BED'-İ BESMELE)

ŞEYDA KÖŞKER

Osmanlı Devleti'nde geleneksel öğretim kurumlarından biri olan Dârürrütalîm, taş mektep, mahalle mektebi gibi adlarla da anılan sıbyan mektepleri dinî bilgilerin öğretildiği kurumlardır. Dinî bilgileri öğrenmek için ilk aşama Besmele'yi öğrenmektir. Bed'-i Besmele ise "Besmele'ye başlamak" anlamına gelir. Osmanlı Devleti'nde çocuklar dört veya beş yaşına geldiklerinde ilk mektebe, bugünkü karşılığı ile ilkokula başlarken düzenlenen törene "Bed'-i Besmele/Bed'-i Besmele Cemiyeti" veya tören sırasında okunan dualara "âmîn" denildiği için "Âmîn Alayı" adı verilmiştir. Bed'-i Besmele törenlerinin, törene katılan çocukların okul korkusunu giderme, çocuklara okuma isteğini aşılama ve çocukları arkadaşlarıyla kaynaş-

tırma gibi önemli pedagojik amaçları vardır. Osmanlı coğrafyasında çocuklara ilk eğitimlerinin verildiği okullara Mahalle Mektebi, Taş Mektep veya Sıbyan Mektebi denilmekteydi. Bu mektepler çoğunlukla mahalle camisine bitişik kurumlardı. Hemen hemen her cami ve mescidin yanında bulunan mektepler taş binalardan oluştuğu için halk arasında bunlara taş mektep de denilirdi. Mahallede okuma çağına gelmiş her çocuk bu mekteplere devam ederdi.

Yanlış bilinenin aksine Osmanlı toplumunda eğitim ve öğretime özel bir önem verilmekteydi. Okula yeni başlayacak olan çocuklar için kendilerini ayrıcalıklı hissetmeleri amacıyla özel törenler ve kutlama alayları düzenlenirdi.

Törenin tarihinin belirlenmesi ve Âmîn alayına katılacak öğrencilere duyurulması: Çocuğun hayatının önemli geçiş devrelerinden olan eğitime başlama, önceden kararlaştırılan bir günde yapılır ve mektep hocasına bu gün haber verilir. Bed'-i Besmele törenleri, perşembe veya pazartesi günleri yapılırdı. Törene mektepteki diğer çocuklar da katılırdı, edilen dualara âmîn dedikleri için bu çocukların oluşturduğu topluluğa Âmîn alayı adı verilir. Mektebin hocası, Âmîn alayına katılacak öğrencilere önceden haber verir, törende en güzel giyeceklerini giymelerini söylerdi. Törenin yapılacağı tarih, ayrıca aile fertlerine ve yakınlarına duyurulurdu. Mektebin önünde, önde ilahiciler, arkada Âmîn alayı sıraya girip, rengârenk kıyafetler içinde mektebe başlayacak çocuğun evine gelirlerdi.

Besmele'ye başlayacak çocuğun giyeceklerinin süslenmesi: Besmele'ye başlayacak olan çocuk, yeni elbise giyinmiş, elbiseleri değerli mücevherlerle süslenmiş, boynuna kıymetli bir şal ve sırmalı bir cüz kesesi asılmış bir şekilde Âmin alayını beklerdi.

Besmele'ye başlayacak çocuğu götürecek olan fayton, kapının önünde hazır beklerdi. Faytonun fenerlerine askılar asılır, çocuğun mektepte üzerine oturacağı yuvarlak veya kare şeklinde kadife gibi kıymetli kumaşlardan yapılan minder, rahle ile birlikte bir adamın başı üzerinde, faytonun önünde taşınırdı. Çocuk faytona, yakınları ile bindikten sonra fayton hareket ederdi. Faytonun arkasında ilahi okuyanlar, onların arkasında da âmînciler ilerlerdi. Bu grubu ilahici başı yönetir, ilahilerin her mısraından sonra âmînciler âmîn derlerdi. Bu şekilde önceden belirlenmiş bir güzergâhta rengârenk ve pür-âhenk dolaşan alay, bütün halkın dikkatini çekerdi. Eğer çocuk bir şeyhin çocuğuyorsa, şeyhin tarikatını belli eden sancaklarla, şeyhin dervişanı da alaya eşlik eder, kudüm ve halile çalınır, zikirler çekilirdi.

Bir cönkte yer alan ilahî-i mektepten bir bendi örnek olarak bırakıyorum.

Yâ ilahî başlayalım ism-i Bismillâh ile
Bu duâya el açalım ism-i Bismillâh ile
Sen kabûl eyle duâmız Besmele hürmetine
İlmini eyle müyesser yâ İlâhe'l-âlemîn
Ol Muhammed hürmetine meded eyle yâ Mu'în
İlmini eyle müyesser yâ İlâhe'l-âlemîn
Kapuna geldik niyâza yâ İlâhe'l-âlemîn
Eyleyip mansûr muzaffer kullarına yâ Mu'în

Başka bir mektep ilahisi de şu şekildedir:
Ben bilmez idim gizli ayân hep sen imişsin
Tenlerde ve cânlarda nihân hep sen imişsin
Âmîn Âmîn
Senden bu cihân içre nişân isteridim ben
Âhir bunu bildim ki cihân hep sen imişsin
Âmîn Âmîn

Âmîn alayı bu şekilde daha önceden belirlenmiş güzergâhta dolaştıktan sonra, çocuğun evinin kapısının önünde durur, okunan ilahi ve gülbank(hep bir ağızdan ve makamla yapılan dua)la eve girerdi. Besmele'ye başlanacak evin sofasında veya en büyük odasında minderler, seccadeler serilmiş, öd ağacı ile buhurlar yakılmış olurdu. Mektebin hocası, odanın ortasındaki mindere, Besmele'ye başlayacak çocuk da hocanın karşısında otururdu. Evde bilginlerden veya şeyhlerden biri varsa hocanın yerini alırdı. Çocuk, boynundaki Elifba cüzünü çıkartır, hoca ile aralarındaki rahleye koyar, ailenin ekonomik gücüne göre bafon (aslı fakfon, bakır, nikel ve çinko'dan oluşan gümüş görünüşünde bir alaşım), pirinç, gümüş veya altından hilal (harfleri işaretlemede kullanılan araç)ini de eline alırdı. Hoca, Besmele çekip Rabbi Yessir'i okuduktan sonra, Arapça harfleri teker teker okur ve öğrencisine de okutturur, Rabbi zidni ilmen duasıyla dersi bitirirdi. Öğrenci hem hocanın hem de odadakilerin ellerini öptükten sonra, hoca veya başka birisi tarafından dua edilip, tören tamamlanırdı. Evin müsait olmaması durumunda tören okulda da yapılabilirdi, o zaman ikram edilecek lokma tatlısı okulda dağıtılırdı.

Sofralar kurulur, Âmîn alayına katılan öğrencilere, törene katılanlara yemek verilir veya yalnız lokma tatlısı ikram edilirdi. Törenin sonunda çocuklara para dağıtılması ve hediye verilirdi. Âmîn alayındakilere, ilahicilere para dağıtılır; mektep hocasına ve kalfalara

nakdî hediyeinin yanında cebelik çuha, min-tanlık kumaş da hediye edildiği olurdu.

Amin alayı" veya "bed-i besmele" törenleri okula başlayan çocuklar için hayatları boyunca unutamayacakları bir anı olur ve kendilerini böylelikle özel hissederlerdi. Törenin herkes tarafından tatbik edilmesi ve halk tarafından alaya özel önem atfedilmesi Osmanlı toplumunda eğitimin, okulun ve ilmin ne kadar kıymetli olduğunun adeta bir göstergesiydi.

Törenle okula başlayan çocuklar için okul asla korkulacak veya tedirgin olunacak bir yer olarak görülmezdi. Böylelikle çocuklar okula severek devam eder, aldıkları eğitim ve dersler için daha istekli ve azimli olurlardı.

Amin alayları toplum olarak eğitime ve öğretime azami derecede önem verdiğimiz için gerçek bir ifadesi olmuştur. Türk toplumunda öğrenmek ve öğretmek her zaman saygı duyulması gereken bir iş olarak düşünülmüştür. Eğitime bu derece hassasiyet gösteren bir toplum olmamızın neticesinde tarihe ad vermiş ve tarihi inşa etmiş çok değerli isimler yetiştirmişizdir. Toplumumuzun nezdinde eğitim ulvi ve kutsi bir iş olarak telakki edilmiştir. Erken yaşlardan itibaren insan yetiştirmeye önem veren toplumlar her zaman kazançlı çıkan, üreten ve değer yaratan toplumlar olagelmiştir. Sahip olunan bu gelenek ile büyük medeniyetler inşa edilmiştir. Eğitim ve öğretim hususunda tarihimizden çıkarabileceğimiz çok fazla ders vardır.

ALLAH C.C.'ye KUL OLMAK VE TEBETTÜL

DAVUT ÖZDAL

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

De ki: **“Ey kendilerinin aleyhine aşırı giden kullarım! Allah’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları affeder. Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”** (zümer 53.ayet)

Muhterem Kardeşlerim.

“Haddi aşmak”tan maksat, günahlara dalarak Allah’ın hükümlerini çiğnemektir. “Kendi aleyhlerine olarak” diye çevirdiğimiz alâ enfüsihim deyimiyile, günah işleyen kişinin, her şeyden önce kendi ruhunu ve hayatını kirletmiş, kendisine zarar vermiş olacağına dikkat çekilmektedir (Râzî, XXVII, 4). Bu âyet, Allah’ın rahmet ve affının asla ümitsizliğe izin vermeyecek derecede geniş olduğunu en açık bir şekilde ortaya koyan ilâhî müjde olarak değerlendirilir. Allah’ın iradesini sınırlayacak hiçbir güç bulunmadığı için O’nun bağışlama yetkisine belli şartlarla sahip olduğu gibi bir görüş de ileri sürülemez. Bununla birlikte âyetin “Allah bütün günahları bağışlar” mealindeki bölümünü, O’nun bir taahhüdü olarak anlayıp, inanan inanmayan, tövbe eden etmeyen, kendisine yönelen yönelmeyen herkesi bağışlayacağını düşünmek, kaçınılmaz olarak dinî ve ahlâkî gevşekliğe hatta anarşiye yol açar. Öte yandan kural olarak Kur’an’ın bir âyetini bütününden kopararak tek başına değerlendirmek ciddi yanlışlar doğurabilir. Nitekim bu âyette “Allah bütün günahları bağışlar” buyrulurken, Nisâ sûresinin 48.

Ayette **“Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bundan başkasını dilediği kimse hakkında bağışlar. Allah’a ortak koşan kimse büyük bir günah işleyerek iftira etmiş olur.”** ve 116. Âyetinde **“Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz, ondan başkasını dilediği kimseler için bağışlar. Allah’a ortak koşan büsbütün sapıtmıştır.”** (116) aynı ifadelerle, **“Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bundan başkasını dilediği kimse hakkında bağışlar”** buyurulmuştur. Görüldüğü üzere burada Allah’a ortak koşanların bağışlanmayacağı açıkça belirtildiği gibi bunların dışında kalanları bağışlaması da mutlak olarak ifade edilmeyip Allah’ın dilemesi şartına bağlanmıştır. Yanlış anlama ihtimalini önlemek düşüncesiyle konumuz olan âyetin meâlinde bu şartı (dilerse) şeklinde göstermeyi yararlı gördük. Esasen bir sonraki âyetlerde de **“Azap size gelip çatmadan önce rabbinize yönelip O’na teslim olun; sonra kimseden yardım göremezsiniz. (54) Hiç farkında olmadığınız bir sırada azap ansı-**

zın başınıza gelmeden önce rabbinizden size indirilen en güzel hükümlere uyun;” (55) Allah’ın affına lâayık olabilmek için her şeyden önce O’na yönelip teslim olmak gerektiğine işaret etmektedir.

Peygamber efendimiz (sav) Hz. Hamza’yı şehit eden Vahşî’yi zümer süresi 53. Ayetle İslam’a davet etmiştir. Vahşî’ nin Müslüman oluşu şöyledir;

Ebû Süfyân’ın karısı Hind bint Utbe Bedir’de babasını, kardeşini ve amcasını öldüren Hz.Hamza’yı ortadan kaldıracak kişiye bütün takılarıyla birlikte on altın vereceğini bildirdi.

Vahşî, Uhud Savaşı için müşrik ordusuyla birlikte Mekke’den yola çıktı. Kureyş ordusundaki kölelerden Vahşî ile Suâb dışındakiler geri hizmette görevlendirilmişti (Vâkıdî, I, 230). Uhud’da çatışmalar başladıktan sonra Vahşî bazan bir kayanın, bazen bir ağacın arkasına saklanarak, bazen de açıktan açığa Hz. Hamza’yı gözetliyordu. Hz. Hamza’nın bir

kayanın arkasında Sibâ’ b. Abdüluzâ ile çarpışıp onu öldürdükten sonra kendisinin bulunduğu yere yaklaştığını görünce mızrağını fırlatarak onu şehit etti; ardından yanına giderek ciğerini söktü ve Hind’e götürdü. Bunun üzerine Hind bütün takılarını Vahşî’ye verdi. Bunların yerine Hz. Hamza’nın ve diğer şehitlerin organlarını gerdanlık ve halhal olarak taktı. Bu savaşta tam galibiyet elde edemeyen müşrikler Hz. Hamza’nın öldürülmesiyle bir ölçüde intikam duygularını tatmin etmişti. Vahşî Cübeyr b. Mut’im tarafından âzat edildi; Hind de takılarının yanında onu on altınla ödüllendirdi. Vahşî daha sonra müslüman olunca hürriyetine kavuşabilmek için Hz. Hamza’yı öldürmekten başka çaresinin bulunmadığını ve Uhud’a sadece bunun için katıldığını söylemiştir (İbn Hişâm, III, 35; İbn Kesîr, IV, 19).

Hendek Gazvesi’ne de katıldı ve bu savaşta harbesiyle Tufeyl b. Nu’mân el-Ensârî’yi şehid etti (a.g.e., II, 473). Mekke’nin fethinden sonra Tâif’e kaçtı. Zira kendisi, Hz.

Peygamber'e ve müslümanlara karşı düşmanlıklarıyla tanınan on kadar kişiyle birlikte umumi affın dışında bırakılmıştı. Vahşî, Tâifliler'in Medine'ye heyet göndermeye karar vermesinin ardından Dimaşk'a, Yemen'e veya başka bir yere gitmeyi düşündü. Bu arada kendisine Hz. Muhammed'in İslâm'a girenleri affettiği bildirilince Medine'ye gitmeye karar verdi. Sakîf heyetiyle birlikte yahut yalnız olarak Medine'ye giden Vahşî, Mescid-i Nebevî'de Resûl-i Ekrem'in huzurunda müslüman oldu. Kaynaklarda Resûlullah ile Vahşî arasında geçen konuşmayla ilgili bazı ayrıntılar yer alır. Buna göre Vahşî, Resûlullah'ın huzuruna çıktığında veya onun kendisine haber gönderip İslâm'a girmesini istediğinde Vahşî günahkâr olduğunu söyleyerek tereddütlerini ifade edince Resûl-i Ekrem, **"Kim tövbe edip iyi davranışlarda bulunursa şüphesiz o kişi tövbesi kabul edilmiş olarak Allah'a döner"** âyetini okumuştur (el-Furkân 25/71). Bunun üzerine Vahşî, "Ey Allah'ın resulü! Ben neredeyse küfre denk bir günah işledim. Allah bunu da ha-

senata çevirir mi?" diye sormuş, Resûlullah da, **"Allah kendisine ortak koşulması dışında bütün günahları dilediği kimse için bağışlar"** âyetiyle (en-Nisâ 4/116) cevap vermiştir. Bununla da tatmin olmayan Vahşî, "Burada Allah'ın dilediğini affedeceği bildiriliyor, beni bağışlamayı diler mi dilemez mi bilmiyorum" deyince, Hz. Peygamber, **"Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin, çünkü Allah bütün günahları ba-**

ğışlar. Şüphesiz ki O çok bağışlayan, çok esirgeyendir” âyetini okuyarak (ez-Zümer 39/53) Vahşî'nin bütün endişelerini gidermiş, bunun ardından Vahşî İslâm'a girmiştir (İbn Asâkir, LXII, 413). Bu sırada Vahşî'den amcasını nasıl şehid ettiğini anlatmasını isteyen Resûlullah onu dinlerken büyük bir teessüre kapıldı. Bununla birlikte Vahşî'yi cezalandırmadı. Sadece amcasının katledilişini hatırlamak istemediğinden gözüne görünmemesini istedi.

Bu görüşmeden sonra Vahşî Medine'den ayrıldı. 12 (633) yılında Hâlid b. Velîd kumandasında Yemâme Savaşı'na katıldı ve peygamberlik iddiasında bulunan Müseylime'tülkezzâb'ı harbesiyle öldürdü. Vahşî'nin mızrağıyla onu yere düşürdüğü, ardından Abdullah b. Zeyd b. Âsım ile Ebû Dücâne'nin kılıçla başını kestikleri de rivayet edilir. Müseylime'yi öldürmesine çok sevinen Vahşî'nin, "Hz.Hamza'yı öldürmekle insanların en hayırlısının kanına girdim, Müseylime'yi öldürmekle de insanların en kötüsünü ortadan kaldırdım" dediği nakledilir.

Ebu Said (radiyallahu anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

"Sizden önce yaşayanlar arasında doksan dokuz kişiyi öldüren bir adam vardı. Bir ara yeryüzünün en bilgin kişisini sordu. Kendisine bir râhib tarif edildi. Ona kadar gidip, doksan dokuz kişi öldürdüğünü, kendisi için bir tövbe imkânının olup olmadığını sordu. Râhib: '*Hayır yoktur!*' dedi. Adam onu da öldürüp cinayetini yüze tamamladı."

"Adamcağız, yeryüzünün en bilginini sormaya devam etti. Kendisine âlim bir kişi tarif edildi. Ona gelip, yüz kişi öldürdüğünü, kendisi için bir tövbe imkânı olup olmadığını sordu. Âlim: '*Evet, vardır, sizinle tövbenin arasına kim perde olabilir?*' dedi. Ve ilâve etti: '*Ancak, falan memlekete gitmelisin. Zira orada Allah'a ibadet eden kimseler var. Sen de onlarla Allah'a ibadet edeceksin ve bir daha*

kendi memleketine dönmeyeceksin. Zira orası kötü bir yer."

"Adam yola çıktı. Giderken yarı yola varır varmaz ölüm meleği gelip ruhunu kabzetti. Rahmet ve azab melekleri onun hakkında ihtilâfa düştüler. Rahmet melekleri: '*Bu adam tövbe olarak geldi. Kalben Allah'a yönelmişti.*' dediler. Azab melekleri de: '*Bu adam hiçbir hayır işlememiştir.*' dediler. »

Onlar böyle çekişirken insan suretinde bir başka melek, yanlarına geldi. Melekler onu aralarında hakem yaptılar. Hakem onlara: '*Onun çıktığı yerle, gitmekte olduğu yer arasını ölçün, hangi tarafa daha yakınsa ona teslim edin.*' dedi. Ölçtüler, gördüler ki, gitmeyi arzu ettiği (iyiler diyarına) bir karış daha yakın. Onu hemen rahmet melekleri aldılar. »

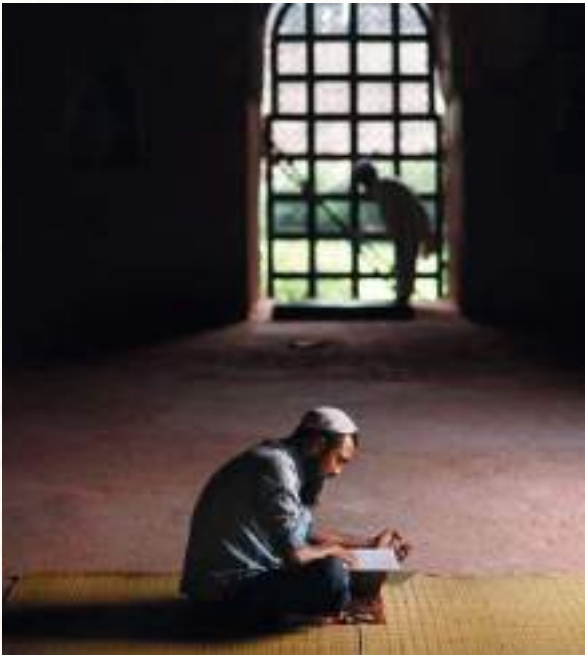
Değerli Kardeşlerim

Yüce Rabbimin rahmeti çok geniştir. Biz insanlar türlü türlü günahlar işlese bile yine tövbe ederiz. Mevlana diyor ya; 'Ne olursan ol yine gel, Bin defa tövbeni bozsan da yine gel'. Hiçbir zaman yeis hastalığına düşmememiz gerekir. Allah u Teala'nın rahmetinden ümit kesmemek lazım. Her zaman kul tövbe etmeli. Peygamber efendimiz, gelmiş ve geçmiş günahları bağışlandığı halde günde 70 ile 100 defa istiğfar ederdi. Biz insanlar ise gayya kuyularındayız. Günah deryalarında yüzüyoruz. Bizlerin daha çok istiğfar

etmesi gerekmektedir. Allah u Teala şirk giren kimseleri affetmiyor. Hazreti Vahşi gibi insanları affediyor. Yukarıdaki hadiste 100 tane insanı öldüren adamı affediyor. Ancak tövbe ettikten sonra hayırlı ameller yapmak lazım.

“İman edip dünya ve âhiret için yararlı işler yapanlara gelince, halkın en hayırlısı da onlardır. (7) Onların rableri kattındaki ödülleri, altından ırmaklar akan, içinde devamlı kalacakları adn cennetleridir. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah’tan razı olmuşlardır. İşte bu, rabbini sayıp O’ndan korkanlar içindir.” (8) Beyyine süresi.

Sonuç olarak âyette, Hz. Peygamber geldikten ve tanıdıktan, hakkında yeterli bilgiye sahip olduktan sonra da ona iman etmeyenlerin ebedî olarak cehennemde kalacakları bildirilmiştir. Buna karşılık 7. âyette, iman edip iyi işler yapanlar –ki bunların başında namaz kılmak ve zekât vermek gelmektedir– halkın en hayırlısı olarak nitelendirilmiştir. 8. âyette ise müminlere dünyada yaptıkları iyi işlerin karşılığı olarak âhiret nimetlerinin en güzellerinden olan adn cennetlerinin verileceği, müminlerin bu cennetlerde ebedî olarak kalacakları haber verilmektedir.

Bunlardan daha iyisi ise yüce Allah’ın rızasını kazandıklarının müjdelenmiş olmasıdır. Dünyada Allah’ın emirlerini yerine getirip yasaklarından sakındıkları için Allah Teâlâ onlardan razı olmuştur. Bir hadîs-i kudsîde belirtildiği üzere onlara gözlerin görmediği, kulakların işitmediği ve insan aklına gelmemiş olan sonsuz nimetler verileceği için (Buhârî, “Tevhîd”, 35; Müslim, “İmân”, 312) onlar da Allah’a karşı hoşnutluk ve memnuniyet hissiyle dolacaklardır. Sürenin sonunda ise bütün bu nimet ve lutufların, kendisini yaratan, büyütüp besleyen ve yaşaması için her türlü imkânı sağlayan yüce rabbine karşı “haşyet” içinde olan, yani O’nun ululuğu karşısında derin bir saygı ve korku duyan, bu duygularla ürperip heyecanlanan mümine sunulacağı bildirilmiştir.

Tebettül

Sözlükte “kesilmek, kopmak, uzaklaşmak” anlamına gelen tebettül kelimesi, Kur’ân-ı Kerîm’de “kişinin her şeyden uzaklaşarak kendini tamamen Allah’a vermesi ve bütünüyle O’na yönelmesi” mânasında kullanılmıştır **“Rabbini adını an, bütün varlığını ona yönel.”** Müzzemmil 73/8.

Birçok âyette dünya hayatının önemsizliği anlatılmış, bu hayatın çekiciliğine aldınılmaması istenmiş, âhiretin ise daha önemli ve hayırlı olduğu, dünya hayatına karşılık âhiret hayatını feda etmenin ağır bir azabı gerektireceği bildirilmiş, mal ve evlât dünya hayatının cezbedici süsü diye nitelendirilmiş, kalıcı iyi amellerin Allah katında daha değerli kabul edildiği belirtilmiştir (el-Bakara 2/86; Âl-i İmrân 3/185; en-Nisâ 4/77; el-Kehf 18/46; Lokmân 31/33; en-Nâziât 79/38-39). Bu sebeple tasavvuf ehli dünyadan ve dünya nimetlerinden uzak durmayı tercih etmiş, kulluğu tam olarak gerçekleştirebilmek için mâsivâyı bırakıp bütünüyle Allah’a yönelmeyi gerekli görmüştür. Evlenmeyip erkeklerden uzak durduğu için Hz. Meryem’e ve mâsivâdan yüz çevirdiği için Hz. Fâtıma’ya tebettül ile aynı anlama gelen “Betül” sıfatı

verilmiştir.

Tebettül kavramı “kendini tamamen ibadete verme” anlamındaki ruhbanlığı, dolayısıyla evlenmemeyi de kapsar. Ancak Hz. Peygamber’in açıklamaları (Müsned, I, 175; III, 158, 245; V, 17; VI, 125, 157, 253; Buhârî, “Nikâh”, 8; Müslim, “Nikâh”, 6-8) bu davranışların İslâmiyet’te tasvip edilmediğini, dolayısıyla tebettülün bu hususları içermediğini göstermektedir. Nitekim bazı sahâbîler bir araya gelerek gecelerini namaz kılmak, gündüzlerini oruç tutmakla geçirmeye, eşleriyle bir araya gelmemeye niyet ettiklerinde, “Ey iman edenler! Allah’ın size helâl kıldığı şeylerin temiz ve güzel olanlarını haram saymayın. Sınırı aşmayın, haddi tecavüz etmeyin; Allah haddi tecavüz edenleri sevmez” meâlindeki âyet inmiş (el-Mâide 5/87) ve Hz. Peygamber onları bu davranışlarından menetmiştir.

Tasavvuf ile tebettül kelimelerinin aynı mânaya geldiğini söyleyen bazı sûfiler tasavvufun Kur’ân-ı Kerim’deki karşılığının tebettül olduğunu düşünmüşlerdir.

Abdürrezzâk el-Kâşânî, tebettül kavra-

mının kayıtsız şartsız mâsivâdan tecridi ifade ettiğini belirterek avamın tebettülünü “insanlardan bir beklenti içinde olmak”, müridin tebettülünü “nefsin yöneldiği şeyleri düşünmekten uzaklaşmak”, vâsılın tebettülünü “Hak’tan başka her şeyden soyutlanmak” şeklinde tanımlamıştır (Tasavvuf Sözlüğü, s. 118-119). Kâşânî ayrıca tebettülün birinci derecesini korku veya ümit sebebiyle kişinin lezzetlerden uzaklaşması, ikinci derecesini nefsin hevâ ve arzularından kesilmesi sonucu dünya ile ilgisinin kalmaması ve fitrî, zâtî mahbubuna dönmesi, üçüncü derecesini de hiçbir şeye alâka duymaması şeklinde açıklamış, son mertebenin ancak ahadiyyet nurunun insanı tamamen kuşatmasıyla gerçekleşeceğini ve onu fenâ makamına ulaştıracağını belirtmiştir (Şerhu Menâzil, s. 75-76).

Kaynak:

Diyanet İslam Ansiklopedisi

Diyanet Kuran yolu tefsiri

MUHAMMED MASUM HAZRETLERİ

CENNET ÖZDEMİR

Hindistan'ın Serhend şehri civarında, 11 Şevval 1007'de (7 Mayıs 1599) dünyaya geldi. Silsile-i aliyyenin yirmi dördüncüsüdür. İmam-ı Rabbani Hazretleri'nin üçüncü oğlu ve talebesidir. Lakabı Mecdüddin olup, Urvetü'l-Vüskâ ismiyle meşhurdur. Muhammed Masum (Kuddise Sirruhu) Allahü teâlânın seçilmiş bir kuluydu. Onun elinden tutan kurtulurdu. Bu yüzden kendisine "sağlam kulp" manasına gelen "Urvetü'l-Vüskâ" denmiştir.

O doğduğu zaman babası; "Muhammed Masum'un dünyaya gelişi, bizim için çok bereketli ve pek mübarek oldu. Onun doğmasından bir kaç ay sonra yüksek hocamın (Muhammed Bâkî-billah'ın) huzuruna kavuştum. Ona talebe oldum. Gördüklerimi orada gördüm." buyurmuştur.

Muhammed Masum hazretlerinin diğer kardeşleri arasında farklı bir yeri vardı. Ağabeyi Muhammed Said ondan büyük olmasına rağmen onu daha kâmil görüp ona hürmet ederdi. Bir keresinde Muhammed Masum kardeşleri ve babasıyla birlikte Delhi'ye gitti. Babasının kaylûle yaptığı yatakta uyudu. İmam-ı Rabbani hazretleri kaylûle yapmak için odaya girdiğinde Muhammed Masum hazretlerinin onun yatağında yattığını gördü. Hizmetçi hemen onu uyandırmaya atılınca, İmam-ı Rabbani ona mani oldu ve şöyle dedi: "Allah teâlânın dostlarından birisi istirahat ediyor. Bu hareket onu üzebilir." Daha sonra da dışarıya çıktı ve uyanmasını orada bekledi.

Küçük yaşta babası, ağabeyi Muhammed Sadık ve babasının halifelerinden Muhammed Tahir Lahuri'den dini ilimleri tahsile başlamıştır. Üç yaşında iken kelime-i tevhid söylediği, Kur'an-ı kerimi kısa zamanda ezberlediği

rivayet edilir.

Muhammed Masum, ilminin çoğunu babasının huzurunda öğrendi. Bu tahsili sırasında İmam-ı Rabbani hazretleri bir mektubunda şunları yazmıştır: "Bu günlerde oğlum Muhammed Masum, Şerh-i Mevâkîf'ı bitirdi. Bu arada Yunan felsefecilerinin kusur ve hatalarını iyi anladı. Faydası ve kârı çok oldu. Allah teâlâyâ bu ihsanından dolayı hamd ve senalar olsun." Bu eğitimlerin yanı sıra Hadis ilminde babasından icazet (diploma) aldı.

On bir yaşında babasına intisap etmiştir. Zikir ve murakabe yolunu babasından ders almıştır. Babası istidadının yüksekliğini anlayınca, "Hâl, ilimden sonra olduğu için, önce ilim okumak gerekir." buyurup oğluna akli ve nakli ilimleri okutmaya başladı. Ona, "İlim tahsilini çabuk bitir ki, seninle büyük işlerimiz var." buyururdu.

On dört yaşında iken babasına, “Kendimde bir nur görüyorum ki, bütün âlem güneş gibi ondan aydınlanmaktadır.” diye arz edince, babası, “Sen zamanın kutbu olursun.” müjdesini verdi. Daha sonra kendisi, “Allahü teâlâyâ hamd olsun. Babamın müjdelediğine kavuştum.” demiştir.

İmam-ı Rabbani bir gün Muhammed Masum hazretlerine şöyle demiştir: “Evlâdım! Ümit ederim ki sen zamanın büyük mürşidi olacaksın. Bu sözümü unutma. Oğlum! Senin yaratılışında Muhammed Mustafa (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz’in nurlu izleri var. Sendeki bu hasletler aslında ondan gelmektedir.”

On altı yaşında iken, bütün ilimlerin tahsilini bitirip tasavvufa yöneldi. Tasavvufda yetişmesi ve makamları aşması pek süratli oldu. Babasını, zahir ve bâtin ilimlerinde adım adım takip etti. Onun bereketi ve feyizleri bütün âleme yayıldı. İslam tarihinde hidayeti onunki kadar yaygın olan bir âlim ve mürşid görülmemiştir. Dokuz yüz bin kişi ona talebe olmuş, talebelerinden yüz kırk bini evlialık mertebelerine kavuşmuş, yedi bini de mürşid-i kâmil olmuştur. Talebeleri onun huzurunda bazen bir ayda, bazen bir haftada evliya olurlardı. Bazılarını bir teveccühte, makamların hepsine ulaştırırdı. Keşifleri çok doğru ve çok kuvvetli olup, uzak memleketlerdeki talebesinin vilayetin hangi mertebesinde olduğunu ve meşreplerinin ne halde bulunduğunu haber verirdi. Babası İmam-ı Rabbani hazretleri onun için; “Bu oğlum sâbikûndan (bu ümmetin büyüklerinden) dir.” buyurdu.

İmam-ı Rabbani hazretleri, Babürlü Hükmüdarı Cihangir tarafından 1028’de (1619) hapsedildiğinde yirmi yaşlarında bir genç olan Muhammed Masum hazretleriyle olan münasebetini mektuplaşarak sürdürdü. Hazret, kendisinden sonra irşad makamına Muhammed Masum’un geçeceğini bir mektupla oğullarına bildirdi.

Muhammed Masum hazretleri evlilik yaşına gelmişti. İmam-ı Rabbani hazretleri, Muhammed Masum hazretlerinin evliliğine izin verilmesi için ne zaman teveccüh etse müsaade edilmiyordu. Bir süre sonra mana âleminde evliliğe izin verilince, Anadolu’dan gelmiş olan Seyyid Mîr Sefer’in kızını Urvetü’l-Vüskâ hazretleri için istediler. İsteme işlemi olduktan bir süre sonra da evlendiler.

Muhammed Masum hazretlerinin altı tane oğlu oldu. Altı oğlu, kemal mertebelerinin en yüksek derecelerine çıkmışlardır. Altısı da kutb-i zamandı. Her biri en yüksek halifelerinden ve sır mahremlerindendi. En önde gelen talebelerinden biri de torunu Şeyh Ebû’l-Kasım olup, bunu da oğullarından saymıştır. Kardeşi Muhammed Said’in oğlu “Mazret-i Vahdet” ismiyle bilinen Abdül-ehad da meşhur talebelerinden olup, çok sırlara ve yüksek derecelere mazhar olmuştur. Bu büyüklerin Hazreti Ömer’den (r.a) gelen soylarından her asırda insanları irşat eden büyük zatlar yetişti. Oğullarının isimleri şöyledir: Şeyh Seyfüddîn, Şeyh Muhammed Sıbğatullah, Şeyh Huccetullah Muhammed, Şeyh Ubeydullah Muhammed, Şeyh Muhammed Şeref ve Şeyh Muhammed Sıddîk (Kaddesallahu Esrârahum).

Babası ömrünün son günlerinde ona: “Benim bu dünyada kalmam yalnız kayyumluk vazifesi sebebiyle idi. Bu artık sana verildi. Bu dünyadan göç etmem yaklaştı.” buyurmuştur. Babasından sonra, yirmi altı yaşında irşad ve halka yardım makamına oturdu. Bereketi bütün şehirlere yayıldı.

Muhammed Masum hazretlerinin birçok halifesi vardı. Bunlardan bazılarının isimleri şöyledir: Şeyh Muhammed Hanîf Kâbilî, Şeyh Muhammed Sıddîk Peşâverî, Şeyh Habîbullah Buhârî, Şeyh Muhammed Murad Buhârî, Şeyh Âdem Sindî, Şeyh Ergun Hatâî, Molla Musa Lengerhârî, Şeyh Muhammed Emin Bedahşî, Şeyh Muhammed Sâdık, Şeyh Muhammed Bâkır, Şeyh Mîr Muhsin Siyalkûtî, Şeyh Kanvevcî, Şeyh Necmüddîn Sultanpûrî, Şeyh Bed-

ruddîn, Şeyh İshak Türkistânî (Kaddesallâhu Esrârahum).

Muhammed Masum hazretlerinin makamlarını, keşiflerini ve kerametlerini anlatan pek çok menkıbe vardır. Bunlardan bazıları şöyledir:

Sadullah Han, Şah Cihan'ın yanında iken, Muhammed Masum hazretlerinin büyük bir müşid-i kâmil olduğunu inkar ederek, dil uzatıp hallerini yalanlamıştı. O anda külüne hastalığına tutuldu. Birden bire hastalanmasının, Muhammed Masum hazretleri hakkında söylediği kötü sözler sebebiyle olduğunun farkına vardı. Pişman oldu ve Muhammed Masum hazretlerine beş yüz rupiye (o zamanın parası) ve bazı hediyeler göndererek; "Benim kusur ve anlayışsızlığımı affetsin." diye haber yolladı. Bir bardak içerisinde de su gönderip şifa bulması için suya okumasını istedi. Fakat Muhammed Masum hazretleri bunları kabul etmedi. Oğulları o kimseyi kurtarmak için çok yalvarınca buyurdu ki: "Yalan söyleyenlerin nefesinde bereket ve şifa olmaz. Bize yalancı dedi." O hanın adamlarına; "Çabuk gidiniz. Onun ruhu, bu cevâbı bekliyor." buyurdu. Sadullah'ın adamları, utanarak geri döndüler. Sadullah Han'a duyduklarını söylediler. Sadullah Han bu sözleri işittiği anda öldü.

Muhammed Masum döneminde mecusî bir büyücü peydah olmuştu. Bu kimse ateş yakıp, içine giriyordu. Ama ateş onu ve beraberindekileri yakmıyordu. Bu sayede inancı zayıf olan kimseleri doğru yoldan saptırıyordu. Bunun üzerine Muhammed Masum hazretleri büyük bir ateş yakılması emrini verdi. Müritlerinden birisine ateşe girmesini söyledi. O da zikrederek ateşin içine girdi. Ateş o kimseye hiç zarar vermedi. Kâfirler bundan dolayı şaşırıp kaldılar.

Muhammed Masum hazretleri, bir gün abdest alırken abdest aldığı testiye kuvvetle duvara çarptı. Hizmetinde bulunan talebesi gitti ve başka bir testi getirdi. Talebesi, önce verdiği testinin böyle atılmasına üzüldü. "Aca-

ba ne kusur ettim." deyip, Muhammed Masum hazretlerinin yakınlarından birine gidip durumunu anlattı. O da, talebesinin bu üzüntülü ve korkulu halini Muhammed Masum hazretlerine bildirdi. Hazret buyurdu ki: "Ona söyleyiniz korkmasın. O testiye attığım sırada, bizi sevenlerden birisi sahrada kana susamış bir arslana rastladı. Arslan o anda onu orada öldürecek, parça parça edecekti. O talebem ise tam bir acizlik içinde bizden yardım istedi. Benim o anda elimde ve yanımda o testiden başka bir şey yok idi. Bunun için testiye o arslana fırlattım, o zavallıyı kurtardım."

Bu hâdiseyi yaşayan talebesi başından geçenleri sonra şöyle anlattı: "Sahrada aniden bir arslan gördüm, O anda hocam, İmam-ı Muhammed Masum hazretlerini hatırladım. Hemen baş gözüm ile gördüm ki, İmam-ı Masum hazretleri geldi, elindeki testiye arslana fırlatınca, hayvanda takat kalmadı. Sonra hocam gözümünden kayboldu. Beni o arslandan kurtardı. Bundan sonra, o testinin kırılmış parçalarını yerden topladım. Hâlâ yanımda saklıyorum."

Rivayet edildiğine göre, bir gün Urvetül-Vüskâ hazretleri isteye isteye Hindistan'ın büyük ormanlarında yetişen enbe denilen bir meyve yiyordu. Mahremlerinden olan saliha bir hanım yanına geldi. Bu durumu görünce gönlünden bir an için, "Evliyaullah yemek konusunda bu kadar istekli olurlar mı?" diye geçti. Şeyh hazretlerine bu durum zahir olunca şöyle buyurdu: "Evliyânın yediği nur olur. O halde ne

kadar istekle yenirse o kadar kıymetli olur.”

Muhammed Masum hazretleri, Mektûbat kitabının ikinci cilt, 123’üncü mektubunda buyurdular ki:

“Allahü teâlâyâ hamd olsun! O’nun sevdiği, seçtiği kullarına selâm olsun! Kıymetli mektubunuz geldi. Bizi çok sevindirdiniz. Huzur ve safa hâsıl olduğunu yazıyorsunuz. Ne iyi bir haber! Fitne ateşi ne kadar söner, bastırılırsa, o kadar iyidir. Dostlardan, sevdiklerinden insanlık icabı bir kusur, sevgiye uymayan, ters düşen bir şey meydana gelirse, bağışlamalı, iyiliklerini, iyi taraflarını görmelidir.

Mısra; “Merd isen, kötülük yapana, iyilik yap.”

Derler ki, bir kimse, bir kimsenin yanında, bir kimsenin bir kötülüğünden bahsetmiş. O da; “Biz, bize iyiliğine bakarız, iyiliği kötülüğünden fazla ise, iyiliklerini alır kötülüklerini geçerez. Nitekim efendi de kölesine böyledir. O halde kulun, kula karşı nasıl olması icab ettiğini bundan kıyas etmelidir.” demiştir.

Yazıyorsunuz ki, bazı salihler, bazı haberler getirdi. Hüsn-ü zan gereği, sözlerine inandım. Bu yüzden kalbim ağırlandı. Deriz ki: ilim sahibinin böyle söylemesi, hayret vericidir. Onların sözlerini, hüsn-ü zanla kabul etmişsiniz ve hüsn-ü zan etmeğe layık olan diğer tarafa da hüsn-ü zan etmemişsiniz. Dedikodu yapanın sözü kabul edilmez, red edilir. Kenz-ül-hafî kitabında diyor ki: Hâlid bin Sinan; “Dedikoduyu kabul etmek, dedikodudan daha kötüdür. Çünkü dedikodu; günaha yol göstermek, onu kabul, yani onu dinlemek ise, izin vermek, onu tasdik etmektir. Bir şeye delalet eden ile onu kabullenip, hükmeden bir değildir. O halde dedikodu yapanın azabı, sadece dedikodusudur. Eğer doğru ise bir kimsenin gizli bir şeyini ortaya dökmek, hürmetini gidermek, namusuyla oynamak vardır. Yalan ise, Allahü teâlâyâ karşı gelmek, yalan ve iftira söz ile şeytana uymak vardır. Sana bir kimse gelip, filan kimse, senin hakkında şöyle şöyle dedi, senin için şöyle şöyle yaptı dese, bu du-

rumda şu altı şeyi yapman üzerine vacip olur:

1-Tasdik etmemelisin, yani söz getiren kimsenin sözlerinin doğruluğuna inanmamasın. Çünkü nemmâm, yani dedikodu yapanın şahitliği, İslam’da merdûddur, yani şahitliği kabul edilmez. Allahü teâlâ, Hucurât suresi altıncı ayetinde mealen; “Ey iman edenler, eğer size bir fâsık, bir haber getirirse, onu araştırın (doğruluğunu anlayıncaya kadar tahkik edin). Değilse, bilmeyerek bir kavme sataşmışsınız da, yaptığınıza pişman olursunuz.” buyuruyor.

2-Dedikodu yapanı men etmelisin. Çünkü dedikodu yapmak münkerdir. Kötü iştir. Münkerden nehy ise vâcibdir. Allahü teâlâ, Âl-i İmrân suresi yüz onuncu ayetinde mealen; “Ey Muhammed aleyhisselâmın ümmeti! Siz beşeriyet için meydana çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz, iyiliği emreder, fenalıktan alıkoysunuz ve Allah’a imanınızda devam edersiniz!” buyuruyor.

3-Dedikodu edene, söz taşıyana, getirip götürüne, Allah için kızmalısın. Çünkü o asidir, günahkardır, fasıktır. Günahkara buğz ise, vâcibdir.

4-Yanında olmayan din kardeşine dedikodu yapanın sözü ile sû-i zan etmemelisin. Çünkü Müslüman’a sû-i zan haramdır. Haramdan sakınmak ise elbette lazımdır.

5-Dedikodu yapanın sözüne bakıp, tecesüs etmemeli, araştırmamalısın. Çünkü Allahü teâlâ tecesüsü nehy ediyor ve Hucurât sûresi on ikinci âyetinde meâlen; “Ey mü’minler! Zannın çoğundan sakınınız. Çünkü zan etmenin bazısı günah olur. Birbirinizin kusurunu araştırmayın.” buyuruyor.

Âlimlerden biri buyurdu ki: “Bu zamanda gûnahtan kurtulmak ve din kardeşleri ile kardeşliğinin devamını isteyen, kendini hâkim yapsın, hâkimler gibi hükmetsin. Bir kimse hakkında, tek bir kimsenin sözünü kabul etmeyip, birden çok şahit olmayınca ve şahitler âdil olmayınca, bir kimsenin sözünü tasdik etmesin.”

İnsanları eğitmek ve onlara bir şeyler öğretebilmek yetenek işidir. Allahü teâlâ Bu yeteneği de diğer yetenekleri verdiği gibi istediğine verir. Mürşid-i kâmiller eğitmek ve öğretmek yeteneğini en iyi kullanan kişilerdir. Şeyhler, Allah vergisi bu kabiliyete sahip olduklarının idrakiyle yaşarlar. Ne kadar kerametlerle donatılsalar da kerameti, eğitimin bir parçası görürler. Onlar için faziletli olan keramet değil istikamettir. Muhammed Masum hazretlerinin daha birçok kerameti vardır. Her zaman Hazreti Peygamber'in (s.a.v), Hulefâ-i Râşidîn'in ve Ashâb-ı Kirâm'ın itikadı olan Ehl-i Sünnet itikadı üzere daim olmuş, bu devletten mahrum olan kimselerin hallerine itibar etmemişlerdir.

Muhammed Masum hazretlerinin menkıbelerini, makamlarını, keşiflerini, kerametlerini anlatan pek çok kitap yazılmış olup, bunlardan beşi her memlekette yayılmıştır. Bu eserler şunlardır: 1-Zübdet-ül-makâmât, 2-Hadarât-ül-Kuds, 3-Hadâik-ul-verdiyye fi hakâik-i ecillâ-in-Nakşibendiyye, 4-Hadikat-ül-evliyâ, 5-Umdet-ül-makâmât. Bunlardan başka üç ciltlik; Mektûbât-ı Ma'sûmiyye adlı eseri vardır. Bu üç ciltte toplam altı yüz elli iki mektup bulunmaktadır. Müntehâbât-ı Ma'sûmiyye adı ile yüz kırk adet mektubu bastırılmıştır.

Urvetü'l-Vüskâ hazretleri vefatından birkaç gün önce manevî bir hal ile ecelinin yaklaştığını anlamıştı. Devamlı Refik-i A'lâ diyordu Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v)'nın son sözleri gibi sevgiliyi arzularak Refik-i A'lâ diyordu. Vücudunda şiddetli ağrılar hissediyordu. Fakat hiçbir zaman şikayetlendiği veya yanındakilere fena bir söz söylediği olmadı. Allah'a dayanıp sıkıntıları altında ezilmeyenler hem dini hem dünyevi bakımdan hep kazanmışlardır. Bu Allah'ın yasadır. Onun için ayet-i kerimede; "Sabredenleri müjdele" (Bakara,155) diye sabra vurgu yapılmıştır. Rabbi Rahim'ini yüksek bir güzellikte seven dostu da sevdiğinin sözünü bu denli gayretle tutmak yakışırdı. Sabra sevda nazarıyla bakanlara, yârinin nazarını sabırla sunulan tepside sabırla yudumlayanlara, aşk-ı cemalin ebediyetini sa-

bırla bekleyenlere selam olsun. Bizlere de her biri nurun ala nur olan silsile-i şerifteki ayak izlerini takip ederek yürümek nasip olsun.

Hazreti Şeyh çok sevdiği ve nadide kitapların bulunduğu kütüphanesini oğullarına, muhibbanına ve müstehak olanlara taksim etti. İmam-ı Rabbani hazretlerinin mezarını ziyaret etti. Hicrî 1099 (m. 1687) yılı Rebîu'l-Evvel ayında vefat etti ve babası gibi Serhend'e defnedildi.

"inna lillahi ve inna ileyhi raciun" (Bakara,156)

Kaynakça

- 1) Meyân, Ahmed Fârûk, Muhammed Ma'sûm Fârûkî, Salah Bilici Kitabevi, İstanbul 1970
- 2) el-Hânî, Abdülmecid b. Muhammed, el-Hadâiku'l-Verdiyye, Dâru Ârâs, Erbil 2002
- 3) Feridüddin Attâr, Tezkiratü'l-Evliyâ, haz. M.Z.K, Seha Neşriyat, Ankara, 1983
- 4) Hocaazâde Ahmed Hilmi, Hadikatü'l-Evliyâ, İstanbul 1318
- 5) Muhammed Fadlullah el-Fârûkî, Umdetü'l-Makâmât, çev. Süleyman Kuku, Damra Yayınları
- 6) en-Nakşibendî, Necmüddin b. Muhammed, Hulâsatu'l-Mevâhib, haz. İbrahim Tozlu, Semerkand Yay., 15. Baskı, İstanbul 2015
- 7) el-Kevserî, Muhammed Zâhid b. el-Hasen, İrgâmü'l-Mürîd, el-Mektebetü'l-Ezheriyye, I. Baskı
- 8) Muhammed Ubeydullah b. Muhammed Masum, Hazinetü'l-Me'ârif, haz. Süleyman Kuku, Damra Yay., 1. Baskı, İstanbul 2015
- 9) el-Birgivi, Muhammed b. Pîr Âli, et-Tarîkatü'l-Muhammediyye, thk. Muhammed en-Nedvî, Dâru'l-Kalem, Dimaşk 2011
- 10) es-Serhendî, Muhammed Masum, Mektûbât-ı Masûmiyye, II/36. mektûb
- 11) Muhammed Ahmed Dernika, et-Tarîkatü'n-Nakşibendiyye ve A'lâmuhâ
- 12) www.ehlisunnetbuyukleri.com
- 13) Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsiri

BİLİNÇSİZCE YAŞANAN AHLAK ERDEM DEĞİLDİR

ÖZLEM YILDIRIM

Bismillâhirrahmânirrahîm

Akrabalık bağları İslam'ın en çok önem verdiği hususlarından. Bu bağlar insani ilişkileri artırıyor ve insanın yalnızlaşmasını önüyor. Bu sebeple İslâmiyet, akraba ilişkilerine büyük önem vermiştir. Kur'an'da birçok ayette, sosyal yardımlaşma konusunda önceliğin akrabalara verilmesine teşvik vardır: Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Anne-babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere iyilik edin (Bakara, 2/83). Allah şüphesiz adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara bakmayı emreder. Yakınına, düşküne, yolcuya hakkını ver, ve israfta ileri giderek boş yere, haksız yere malını saçıp savurma (Nahl, 16/90 İsra, 17/26). İslam'ın bizden istediği şeyleri yaptığımda sosyal hayatta daha başarılı biri oluşumu ve insanlarla daha rahat ilişki kurabildiğimi fark ettim. Çünkü İslam

her zaman insanı merkeze alır. Medeniyetin anlamı, insanı merkeze almak, her şeyi insan yararına yapmaktır. O zaman İslam'ı sadece bilen değil yaşayan, yaşamak için çaba gösteren insanlar en medeni insanlardır. **Bilinçsizce yaşanan ahlak erdem değildir (Sinan Yağmur)**. "Ey insanlar, birbirinize selâm verin, akrabanızı gözetin, yemeği yedin! Geceleyin insanlar uyurken namaz kılın ki selâmetle Cennete giresiniz" (Tirmizî, Et'ime, 45).

Akrabalık bağı deyince aklımıza sıla-i rahim gelir. **Sıla-i rahim** terim olarak "kan bağı ve evlenme yoluyla oluşan akrabalık bağlarını yaşatma, akrabalarla ilişkiyi sürdürme, haklarını gözetme, onlara ilgi gösterme, iyilik ve yardımda bulunma, ziyaret etme" şeklinde açıklanmaktadır. İbnü'l-Esîr, akrabalık görevlerini ihmal etmenin veya akrabalara kötü davranmanın **kat'-ı rahim** tabiriyle ifade edildiğini belirtmektedir (en-Nihâye, II, 210-211; V, 191-192; ayrıca bk. Lisânü'l-'Arab, "rhm", "vsl" md.leri; Tâcü'l-'arûs, "rhm", "vsl" md.leri).

Akrabalarımız, özellikle hala, teyze, amca, dayı, gibi yakınlarımız aileden sayılır. Onları kendi yakınlarımız bilerek davranışlarımızı ayarlamakta büyük faydalar vardır. Rasûlüllah (s.a.s): "Teyze, anne yerindedir" (Tirmizi, Birr, 5) buyuruyor. Amca da baba yerindedir. Bu kadar yakın olan kişilere karşı yerine getirilmesi gereken bazı ahlâkî görevlerin bulunması tabiidir. Bu görevler arasında olan ziyaretlere özel bir yer ayrılmalıdır. Aşağıda anlatılacak genel ziyaret kuralları

na uyararak yakınları, başta bayramlar olmak üzere, zaman zaman ziyâret etmek, mümkünse hediyeler götürmek güzel bir davranıştır. Yapılan ziyareti iâde etmek de gerekir. Müslümanı ziyarete gelene gitmemek aradaki bağların daha çabuk kopmasına sebep olmaktadır. Ziyaretler akrabalar arasındaki sevgi bağlarını güçlendirir. Dargınlıkları sona erdirir. Sevinç ve üzüntülerin karşılıklı paylaşılmasına, sıkıntılara birlikte çareler aranmasına vesîle olur. Özellikle yaşlılar toplumda yalnız kalmadıkları, çevrelerinde kendilerini seven, arayıp soran insanların bulunduğu inancı ile son yıllarını huzur ve mutluluk içinde geçirirler.

Sıla-i rahim konusunda dikkat edilecek hususlârdan biri de şudur: İyilik, karşılık bekleyerek yapılmamalı, sadece görüp gözeten yakınlarla karşı sıla-i rahimde bulunulmaması; aksine, unutan, akrabalık bağlarını koparanlara karşı da bu görev yerine getirilmelidir. Hz. Peygamber şöyle buyuruyor: "İyiliğe benzeri ile karşılık veren kişi, tam anlamıyla akrabasını görüp gözetmiş olmaz. Hakiki sıla, kişinin kendisi ile ilgiyi kesenleri görüp

gözetmesidir" (Buharî, Edeb, 15). Kötülük eden akrabaya yumuşak davranana Allah'ın (cc) yardımını celp eder. Bir adam: Ya Resulallah! Benim akrabam var. Ben kendilerini ziyaret ediyorum, onlar bana gelip gitmiyorlar. Ben onlara iyilik ediyorum, onlar bana kötülük ediyorlar. Ben onlara anlayışlı davranıyorum, onlarsa bana kaba davranıyorlar, dedi. Bunun üzerine Resul-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: Eğer dediğin gibi isen, onlara sıcak kül yutturmuş oluyorsun. Sen böyle davrandıkça, Allah'ın yardımı seninledir(Riyazü's Salihin Hadis No: 320). Faziletlerin en üstünü, seninle ilgisini kesene sıla-i rahim yapman, seni mahrum edene vermen ve sana zulmeden affetmen-dir. Sadakanın en değerlisi, içinden kin tutan yakınlarla verilen sadakadır. Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: Sadakanın en faziletli, kişinin, kendisine buğz eden yakın akrabasına verdiği sadakadır(Müslim Taberani, Hakim Ahmet, Taberani).

Sıla-i rahmin birkaç derecesi vardır. En aşağı derecesi akrabalarımıza karşı tatlı sözlü, güler yüzlü olmak; karşılaştığımızda

selâmlaşmayı, hal hatır sormayı ihmâl etmemek; daima kendileri hakkında iyi şeyler düşünmek ve hayır dilemektir. İkinci derece de ziyaretlerine gitmek ve çeşitli konularda yardımlarına koşmaktır. Bunlar daha çok bedenî hizmetlerdir. Özellikle yaşlıları zaman zaman yoklayarak, yapılacak işleri varsa onları takip etmek kendilerini sevindirecektir. Sıla-i rahmin üçüncü ve en önemli derecesi akrabalara malî yardım ve destek sağlamaktır. “Yoksula yapılan sadaka bir sadakadır. Bu sadaka akrabaya yapılmışsa iki sadaka demektir. Biri sadaka, diğeri sila-i rahimdir ki bu da sadaka sayılır” (Tirmizi, Zekât, 26). “Her kim rızkının bol olmasını ve ecelinin gecikmesini istiyorsa akrabasını görüp gözet sin” (Buhari, Edeb, 12). Şu halde, yakınları görüp gözetmek deyince, yukarıda belirtilen üç derecedeki yardımdan hangisine güç yetiniyorsa, onun yapılması anlaşılmalıdır. Her kim bir Müslüman kardeşinin ihtiyacını giderirse; Allah’ta onun bir ihtiyacını giderir. Her kim de bir Müslümanın sıkıntısını giderirse, Allah’ta onun kıyamet sıkıntılarında bir sıkıntısını giderir. Her kim de dünyada bir Müslümanın ayıbını örterse Allah’ta kı-

yamet günü onun ayıbını örter(HZ. Muhammed sav).Yapabileceği görevi yapmamak Müslümanı bu konuda sorumlu kılar. Ayet-i kerimede, Bunun, terkedilmesi, yani akraba ve yakınlarla olan ilgisinin kesilmesi, büyük günâh sayılmıştır. Cenab-ı Hakk şöyle buyuruyor: “Allah’tan korkun ve akrabalık bağlarını kesmekten sakının” (en-Nisâ, 4/1); Hz. Peygamber de şöyle buyurmuştur: Her cuma gecesi insanoğlunun amelleri Allah’a arz olunur: Yalnız sila-i rahimde bulunmayanların amelleri kabul olunmaz” (Ahmed b. Hanbel, Müsned, II, 484). “Akrabalık bağlarını kesip koparan kimse Cennete giremez” (Buhari, Edeb, 11). “Akrabalık, Arş’ta asılıdır. Der ki: “-Beni gözeteni Allah gözet sin; beni terk edeni Allah terk etsin” (Müslim, Birr ve Sıla, 17).

Peygamber Efendimize tebliğ emri geldiğinde ilk akrabalarından başlamasını istemiş Rabbim. Halit b. Zeyd (Ebu Eyyüb el-Ensari) hazretlerinden rivayet edildiğine göre bir adâm Hz. Peygamber’e gelerek: “-Yâ Rasûlallah; beni Cennete sokacak bir ibadet söyler misiniz?” dedi... Rasûlullah şu cevabı

verdi: "Allah'a ibadet eder ve O'na hiç bir şeyi ortak koşmazsın, namaz kılar, zekât verir ve sıla-i rahm edersin" (Buhârî, Zekât, 1). Gerek ayetlerde, gerek hadislerde, bunun, namaz, zekât gibi farz ibadetlerden hemen sonra zikredilmesi, İslam'daki önemini göstermektedir. Âlimler sıla-i rahimde bulunmanın vacip olduğu görüşündedirler. Yine Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: " Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse akrabasını görüp gözetsin" (Buhârî, İlim, 37; Müslim, İmam, 74-77).

Akrabalık ilişkilerini korumak anlamı taşıyan bu dini terim günümüzde 'sorunlu' bir hal almıştır. Yani büyük aksaklıklar mevcuttur. Bu sorun ve aksaklıkları iki kısımda inceleyebiliriz:

1- Sürekli değişen hayat şartlarına ayak uyduramamak:

Nitekim hızla gelişen ve değişen hayat şartları, temelde akrabaları, çeşitli çalışma, iş vb. durumlar vesilesiyle uzaklaştırmaktadır. Mesela çalışmak için veya tayinle başka şehirlere giden ailelerin, yıllar geçtikçe kendi çekirdek ailesi (anne, baba, kardeş) dışındaki akrabalarıyla aralarındaki bağ zayıflar. Anne ve babada zayıflayan bu bağlar çocuklarda ise tamamen tanımama ve yabancılaşma olarak ortaya çıkar. Bazen de biraz daha genişleyerek sadece hala ve amcalara yakın olup, teyze ve dayılara yabancı kalmak veya teyze, dayıya yakın olup, hala amcaya yabancılaşmak gibi de olabilmektedir. Bunun sonucunda da artık, hayat boyu birbirlerini tanımayan fakat akraba olan birçok insana rastlamak çok normal karşılanmakta. Bu birinci kısımda her ne kadar arada kırgınlık vb. gibi sorunlardan kaynaklanan bir kopma olmasa da, akrabalık bağlarının kopmasına vesile olduğu için temel sorumluluk büyük oranda ebeveynlerindir. Çünkü doğal olarak çocuk ailesinden ne görürse öyle büyür ve akıl baliğ olduktan sonra da nasıl büyümüşse artık o hal üzere devam eder. Bundan dolayı bir ebeveynin görevi, çocuğunu güzel

ahlâk üzere yetiştirmek olduğundan, bu dini ve ahlaki 'sıla-i rahîm' görevini de çocuklarına aşılacak zorundadır. Bunu aşılamanın en güzel yolu ise bire bir yaşayarak göstermektir. Örneğin; aile, akraba ziyaretlerine gittiğinde çocuk, evde oyun vb. aktiviteler için bırakılıp tek başlarına gidilmemeli, özellikle akraba ziyaretleri çocuklarla beraber yapılmalıdır ki o çocuk bunun idraki ile büyüyebilsin. Özellikle sadece bayram ziyaretleri gibi yılda bir iki sefer yapılan ziyaretlerde ise buna mutlaka daha da önem gösterilmelidir.

2- Akrabalardan kaynaklanan herhangi bir sebepten dolayı arayı kesmeyi mubah saymak:

Bir önceki duruma göre daha vahim ve insanların hataya düştükleri bir durumdur.

- Bazen yapılan kötü muameleden dolayı tamamen nefsanî olarak bağ kopartılır ve araya 'küslük' girer.

- Bazen de akrabaların içlerinde buldukları günah ve uygunsuz durumlardan dolayı ilişkiler tamamen kesilir... Kesilmesi gerektiği hissedilir...

Bu iki durumu açıklamadan, öncelikle bilmemiz gerekir ki İslam hiçbir haramı meşru kılmaz, hoş görmez. Fakat yapılan bir hatadan dolayı da bir ameli tamamen iptal etmez. Bu iki durumda da yapılan hata; ortada olan bir yanlıştan dolayı arayı 'tamamen kesmek' ve 'alakayı koparıp bitirmektir'. Bahsi geçen ilk durumda, yanlarına gidildiği halde hoş karşılamasa, ardından konuşsa, kendileriyle alakayı kesseler bile akrabalık bağlarını kesmemeyi Efendimiz (sav) bizzat tavsiye etmiştir. Bir hadisinde Rasûlullah (sav):

'(Hakiki manada) sila-i rahim yapan kimse, (akrabasından gördüğü iyilik ve alakaya) karşılık (sıla-i rahim ve iyilik)te bulunan kimse değildir. Fakat (hakiki manada) sila-i rahim yapan kişi, akrabası (kendisine iyilik ve alakasını) kestiği zaman ona sila-i rahimde bulunan kimsedir.³ buyurmuştur. Fakat burada dikkat etmek gereken bir husus vardır ki Rabbimiz Teâlâ, bize emrettiği hükümlerde bizim ezilmemizi değil hayra vasıl ol-

mamızı ister. Yani kendisine aşırı hakaretler edilen, sürekli kötülener, kaldıramayacağı davranışlar sergilenen bir kişi akrabalık bağını kesmeden, aradaki samimiyet ve vakar sınırlarını da muhafaza etmek suretiyle bu ilişkisini devam ettirmesi kâfidir. Bu şekilde tamamen bağ kopmamış olacağı gibi, kişinin kendisi de kaldıramayacağı yükün altına girmemiş olur. Bu şekildeki bir bağ da, zamanımızda gerek telefon açıp hal hatır sormak aracılığı ile gerek arada kısa ziyaretlerle yerine gelmiş olur. Kişi bu yolla hem nefse yol vermemiş hem de üzerindeki bir ameli yerine getirmiş olur. İkinci hususa gelince bu, mütedeyyin ailelerin sıkça karşılaştıkları bir durumdur. Her akraba birbirine uymaya bilir, maalesef haram ve helal sınırlarını koruyamayabilirler. Bu durumda gayet doğal

olan, kişinin kendisini ve ailesini haramlardan korumasıdır. Bu sorun karşısında da yine, sürekli gitmek yerine telefon vb. araçlarla iletişim devam ettirilir. Mutlaka gitmesi gerekirse ailesini götürmez. Bununla beraber akrabalarına, içinde buldukları yanlış söyleyip uyarma yolunu tutar. Çünkü bu şekilde insanlara hayrı tavsiye edip yanlış olandan da onları sakındırmış oluruz. Dikkat etmemiz gereken önemli bir nokta daha var ki, bazı kişiler, içinde buldukları haram ve günahlardan dolayı akrabalarına gitmeyi terk ettikleri halde, aynı hataları işleyen arkadaş çevrelerini terk edememekte, terk etmek şöyle dursun uyarma yolunu bile tutmadan hallerinden memnun bir şekilde ilişkilerine devam etmektedirler. Bir günahı bir yerde terk edip, başka bir yerde müsamaha ile karşılamak, bu işin nefsanî bir şekilde yapıldığını, nefis ve şeytanın kişiyle açıkça oyun oynadığını ortaya koyan güzel bir göstergedir. O halde anlaşılın o dur ki, hiçbir kul hatadan beri değildir. Hata görüp Allah'ın bu emrini terk etmek yerine, alakayı koparmadan, Allah ve Resul'ünün emrini yerine getirmek daha doğru olacaktır. Yarın her nefsin hesaba çekileceği huzur-u ilâhî-

de, Allah Resul'ünün hükümleri kendine kadar gelip de kendisinde son bulmuş, diğer nesle aktaramamış kullardan olmamak için çalışmak ve bu hayrı bir sonraki nesle Sahabe hassasiyeti ile aktarmak gerekir. Rabbim bu yollarda cümlemizi, sevgisi ve Habib'inin hayra olan iştiağı ile tezyin eylesin. Âmin...

Kaynakça

- 1.en-Nisâ,4/1.
- 2.Müslim,el-BirruVe's-SılatuVe'l-Âdâb,6;Buhârî,Edeb,11.
3. (Bakara, 2/83).
4. (Nahl, 16/90 İsrâ, 17/26).
5. " (Tirmizi, Et'ime, 45).
6. (en-Nihâye, II, 210-211; V, 191-192; ayrıca bk. Lisânü'l-'Arab, "rhm", "vsl" md.leri; Tâcü'l-'arûs, "rhm", "vsl" md.leri).
7. (Tirmizi, Birr, 5)
8. (Buhârî, Edeb, 12,15).
9. (Riyazü's Salihin Hadis No: 320).
10. (Müslim Taberani, Hakim Ahmet, Taberani).
11. (Tirmizi, Zekât, 26).
12. (Buhârî, Zekât, 1)
13. (Müslim, Birr ve Sila, 17).
14. (Ahmed b. Hanbel, Müsned, II, 484).
15. (Buhârî, İlim, 37; Müslim, İmam, 74-77).
16. <http://www.ozlenenrehber.com.tr/tr/dergi/155/sila-i-rahim-neden-kesilir-2347.html>(28.08.2020)
17. <http://www.konyayenigun.com/akrabalik-iliskileri-ve-rahmet-icinsila-i-rahim-1-makale,8260.html>(28.08.2020)

BEDİR KARAHAN (KS) EFENDİ'NİN EVLADI NASIL OLMALIDIR?

ÖMER KEŞKEK

Esselamu aleyküm ve rahmet'ullahi ve berekatuhu. Yüce Allah'ımızın sevgisi ve nuru, Mürşidi Kamil'imizin himmeti ve tasarrufu sizinle olsun. Bu yazımızda, pirimizin evladı nasıl olmalıdır, mürşidimiz, evlatlarının nasıl bir hal üzere olmasını istemektedir, bunu işleyeceğiz. Zira bizler, yeryüzünün en güzel mürşidine evlat olmakla şereflenmiş isek, halimizde bu nimete yakışır şekilde güzel olması lazım gelir. Bu emanet-i ilahiyi en güzel şekilde yaşayıp, sadece lisan ile değil o güzel hal ile Ümmet-i Muhammed'e tebliğ vazifemizi yapmak, her tarik ehleden daha fazla vazifemizdir. Bu ilahi aşk; Allah Resulü, Âlemler Peygamberi Muhammed Mustafa (sav.) Efendimizin pir-u pak kalbinden, 12 Kutup başı, Kutb'ul Aktap, Gavs'ül Azam ve Kutb'ul Ula Şeyh Bedir KARAHAN (ks) Hz.'in yüreğine, oradan da bu âleme yayılmaktadır.

Mürşidi Kamil Bedir Efendimizin buyurduğu gibi, ondan bize gelen himmet ve tasarruf devrin şeylerinde dahi yoktur. Bu güzelliği, onun halkasında bir kere zikreden, himmetini alıp tasarrufunu kalbinde hisseden kişi, çok rahat anlayacaktır.

Bedir Efendimiz kutlu vazifeye başladığından beri, köy köy, şehir şehir gezerek bu vazifeyi yapmış ve tam manası ile yerine getirerek Rabb'ine öyle yürümüştür. Son zamanlarında yaptığı bir sohbetinde de, dünyasını değişse dahi, evlatlarını yalnız bırakmayacağını dillendirmiş: **'Hiç korkmayın evladım. Biz dünyamızı değişsek bile, bu kapı kapanmaz. Himmetim ve tasarrufum sizinle olur. Kılıç kınından çıkınca daha keskin olur.'** diyerek ne kadar büyük ve hakk-al yakın bir zaat olduğunu göstermiştir.

Ceset gider ama eseri gitmez.

Mürid Mürşidini kalpten unutmaz.

Bir baba evladı yazıya atmaz.

Ayrılıyom sizden, elveda olsun.

Bedir Efendi, her şeyden evvel müridinin güzel ahlaklı olmasını isterdi. Kendisi de bu hal üzere bir ömür sürdü. Onun bu halinden, sadece müridleri değil, tanıyan herkes, hatta ona düşman olanlar dahi etkilenirdi. Kendisi, ilmine ve ferasetine rağmen mütevazı ve cömert bir hayat sürdü. Konuşması ve ahvali hep güzel ahlak ve tebliğ üzereydi. Sözleri, kalplere nakşolur, kolay kolay akıllardan çıkmazdı. Kalpleri mest eden naif bir sesi vardı. Yüksek sesle konuşmazdı. Rahatsız edecek sözleri yoktu. Kelamları, tane tane ve anlaşılır idi. Namazında ve Kur'an okumada tizlik gösterir; **"Benim müridim nmaza ve Kur'an'a düşkün olur"** derdi. Konuştuğu zaman hakikat konuşur, müridinin de bu hal ve tasarruf üzere olmasını temenni ederdi.

Hanesi, kapısı her zaman açıktı. Ziyaretine gelenlerin ez az olduğu zamanlarda bile kapısında müridleri vardı ve zikir halkası susmazdı. Kendisine bir gün, Allah yolunda kimlerin çalışacağı sorulduğunda **"Sofrası açık olan, cömert olan insan Allah yolunda çalışır evladım!"** cevabını verdi. Bununla ilgili, bizzat Bedir Efendi'nin yaşadığı ve orada bulunan müridlerden naklolunan bir kıssa şöyledir;

Bir gün zikir halkası kurulduğunda ortada dönen dervişlerden birisi yerden yarım metre havalanmıştı. Orada bulunan diğer dervişler, bu müriddeki hali hayranlıkla karşıladılar. Zikirden sonra Bedir Efendi istirahate çekilmişti. Bazı dervişler oradan ayrılmayarak bu hali efendiye sormak istediler. **"Efendim! Cennet ehli dedikleri bu olsa gerek. Bu kardeşimiz öyle görünüyor ki cenneti hak edenlerden galiba. Bu hal nice dir?"** diye sordular. Bedir Efendi, bir süre gözlerini yu-

marak rabita halinde bulundu. Daha sonra gözlerini açarak: **"Yok oğlum yok. O kendini kurtaramaz, cennete giremez"** dedi. Müridler, Efendinin bu cevabını hayretle karşıladılar. Sebebini sorduklarında ise Bedir Efendi Hz. **"Cimri evladım cimri. Cimri insan, değil yerden yarım metre, arşa kadar da havalsansa cennete giremez. Sofrasını açık tutmayan, ekmeğini paylaşmayan insan, cennete giremez. Cennet, cömertler yurdu. Cimri insan cennet kapısı açamaz."** buyurdular.

Bulunduğu asrı güzelleştiren, vardığı yere Allah (cc)'ın zikrini, emir ve yasaklarını ulaştıran Kutb-u Cihan'ımız, adeta yeryüzüne tecelli eden bir nur, ümmetin incisiydi. Onun tasarrufunu ve himmetini alan, toplum içinde hemen seçilirdi. Bu yüzden müridlerin de, kendisi gibi güzel ahlak üzere olmasını, hal ve hareketlerine dikkat etmesini isterdi. Bedir Efendimizin incisi, Mürşidi Kamil Muhammed Arap KARAHAN (ks) Efendi'miz bir sohbetinde, Bedir Efendinin hiçbir mürşidinkine benzemeyen himmeti ve tasarrufundan bahsederken, şu sözlerle nasihatte bulunmuştu. **"Sizlere canı gönülden bir himmet akıyor. Bunları boş yerlerde harcamayın."**

Bedir Efendi'nin, kendisinde olan ve müridlerinde de olmasını istemediği en güzel şeylerden biri de kibire uzak olmaktı. Çünkü büyük olan Allah (cc) idi. Güzel olan da ne varsa Allah (cc)'tan kuluna gelirdi. Bir güzellik varsa, bunu nasip eden yalnızca Allah (cc) idi. Bedir Efendi de sohbetlerinde daima bunun telkininde bulunurdu. Asla kibirli hareketleri yoktu. Müridleri ile beraber oturur, beraber yer içerdi. Onlara, gardaşlarım diye hitap ederdi. Hayatı boyunca da bu güzel ahlak ve mütevazılık üzere yaşadı. Bambaşka bir hali olmasına rağmen, kendisini kimse den ileri görmezdi. Onun hali, tebliğ üzereydi. Hemen her sohbetinde de müridlerinden böyle olmasını ister böyle davranmaları nasihatinde bulunurdu.

Bedir Efendi'nin, belki de en çok titizlikle üzerinde durduğu ve sık sık nasihatte bulunduğu bir mesele vardı ki, o da mürid ehlinin avamdan farklı olması gerektiği idi. Sadece oturup kalkmasıyla, namaz kılıp Kur'an okuması ile değil, halk içerisinde yaygın ve sıradan gibi görünen günahlara çok dikkat edilmesi hassasiyetiyle de müridinin güzel halli olmasını isterdi. Onun gözü, daima bu hal üzere mürid arardı. Mürid, namazını ve Kur'an okumasını aksatmamalıdır ama bunun yanında edepli de olmalıdır. Dersinde devamlı olmalıdır ama bunun yanında dilini gıybetten ve yalandan da uzak tutmalıdır. Bedir Efendi de, müridine her zaman bunları nasihat etmiş ve bizleri daima böyle görmek istemiştir. Hadim-ül İslam Muhammed Arap KARAHAN (k.s.) Efendi'miz de, Bedir Efendi'nin, bu mesele üzerinde titizlikle durduğunu belirtmiş ve bir sohbetinde: **“Sadece ders çekmekle, hatime gitmekle mürid, müridliğini yapmış olmaz. Bunlar bir müridin asli vazifeleridir fakat bir müride bunlar yetmez. Mürid ehlinin avamdan farkı; Şeyhine sadıktır, Allah'ın sevdiğini sevmiştir. O, evvela edebe riayet eder. Dilini gıybetten sakınır. Kötü sözden sakınır. Kul hakkına girmekten korkar. Kimselerin olmadığı yerlerde dahi, Allah'ın kendisini gözettiğinin idrakındadır.”**

Bizim müşşidimiz, bizlerin, daima kalp kırmaktan, fenalığa fenalıkla karşılık vermekten, zulme sessiz kalmaktan ve bu kutlu davaya laf getirecek işler yapmaktan uzak durulmasını istemiştir. Çünkü bunları yapan bir mürid gönül evini temiz tutamamış demektir. Güzel amellerle ahretini bir yandan yaparken diğer yandan yıkıyor demektir. Yine bir sohbetinde Müşşidi Kamil Şeyh Muhammed Arap KARAHAN (k.s.) Efendi'miz **“İnsanlar sizi, siyasi görüşünüzle veya dünyalık yönelerinizle değil, takvanızla ve yürüdüğünüz yola ile tanımalıdır.”** buyurmuştur. Davalar içerisinde en büyük dava Allah davasıdır. Bizler bu davaya ve bu davada önderimiz

olan üstadımıza laf getirecek işlerden sakınmadığımız vakit, yürüdüğümüz yola, aldığımız kutlu himmete, üstadımıza, hatta Allah (cc)'a nankörlük etmiş oluruz. Bu da bizim altından kalkabileceğimiz bir vebal değildir. Bizler unutmamalıyız ki, mürid ehli, bilhassa Bedir Efendi'nin evlatları, bütün Ümmeti Muhammed'den daha fazla mesuliyete sahiptir. Çünkü bizim üzerimizde bir farz vardır. Eğer ki, bizler kimselerin almadığı himmeti alırsak ve yeryüzünün en güzel müşşidine evlat olmuşsak, bu nimetin elbette ki belli sorumlulukları vardır. Bizler bu tasarruf ve güzel ahlak üzere ümmete doğru yolu tarif etmek, hal ve lisan dilleri ile tebliğ vazifemizi yerine getirmek mecburiyetindeyiz. Düştüğümüzde müşşidimizin himmeti ile kalkmak ve bu kutlu davada hizmetimizi yerine getirmek vazifesiyle görevliyiz. Böylesine, fitnenin kol gezdiği, müslümanların ideoloji ve farklı fikir akımları ile Din-i İslam'dan ayrı düşürülerek Allah (cc)'tan uzaklaştırıldığı ve insanların gerçek bir müşşidin tasarrufuna en çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde, böylesine manevi selahiyeti güçlü bir müşşidin kapısında evlat olmak, yeryüzünün de en güzel nime-tidir. Bedir Efendi'nin kapısında olup da bu nimetlerden istifade etmemek, kötü huylardan sakınmamak ve bu tasarruftan nasiplenmemek; yağmurun altında ıslanmamaktan farksızdır. Allah (cc), bu nasipsizlikten ve idraksızlıktan cümlemizi muhafaza buyursun. (Amin.).

Değeli ihvan kardeşlerim. Elbette ki, temiz berrak bir su ile pislik aynı tasta bulunamaz. Nasıl ki, bir damla çamur bu berrak suyu kirletmeye yetiyorsa, gönül evini kirletmeye ve idrak perdelerini kapatmaya da bu günahlar yeterlidir. Bizler, bizi Allah (cc)'tan uzaklaştıracak işler değil, girdiğimiz her ortamda güzel ahlak ve güzel hal ile tebliğ üzere olmakla yükümlüyük. Çünkü en güzel müşşidin tasından su içiyoruz. Bu güzel hal ile olmanın en güzel yolu ise aşktır. Çünkü aşık olan kişi, ne sevdiğini ne de onun istekleri-

ni asla unutmaz. Fikri de zikri de sevdiğiidir. Gayesi, daima sevdiğini razı etmek olur. Bu yüzdendir ki, müridin yolu ak yoludur. Seven insana bütün engeller düzdür. Bütün zorlar kolaydır. Bütün dikenler güldür. Aşk, gibi güzel bir cevherin ise, sarf edilmesi gerektiği en güzel yol Allah yoludur. Allah (cc)'ın yolunda bir müridine gönül vermektir. Aşk, Allah yolunda her kapının anahtarıdır. O zaman müride her vazife, yük değil, sevgiliye doğru aşkla atılan bir adım olur.

Bedir efendi'nin titizlikle üzerinde durduğu diğer bir husus da, ihvanların birlik olması, birbirlerine sahip çıkmaları ve bir can gibi olmalarıdır. Kendisi, müridlerinin hepsini çok sevdiğini, hepsine muhabbet duyduğunu fakat benliğe düşerek yolu inkar edenlere himmetinin ulaşmayacağını defaatle söylemiştir. Müridlerin daima birbirlerinin halinden ve sıkıntılarından haberdar olması gerektiğini, birbirlerini devamlı ziyarette bulunmalarını nasihat etmiştir. Evlatlarını daima bir görmek arzusunda olmuştur. Bir derdi olana, bütün ihvanca yardıma koşulmasını ve daima müridlerinin birbirini gözetmesini istemiştir. Kendisi de, irşad va-

zifesi boyunca memleketi belde belde gezmiş ve müridlerinin hatırını sorup sıkıntısına ortak olmuştur.

Kıymetli kardeşlerim.. Bizler bu güzel kapıda, bu kutlu vazifede, daima bu aşk ve güzel ahlak ile, cömertlik ile, ve enginde durarak vazifemizi yerine getirmeliyiz. Şayet bunlar olmazsa, ibadetlerimiz taklidi olacaktır. Müridimiz Muhammed Arap Efendimizin de buyurduğu gibi **“Kalbe aşk tecelli etmezse ibadetler taklidi olur.”** Bizler avam gibi yaşayarak tebliğ vazifemizi yerine getiremeyiz. Şayet, avamın bile sakındığı kötü huyları huy edinirsek, bu kutlu davaya zarar vermiş, Allah(cc)'ı, habibini ve sevgili müridimizi incitmiş oluruz. Çünkü yürüdüğümüz yol, alelade bir yol değildir. Kulluğu, en güzeli ile yaşamamız gereken ve en güzel kulluğu yaşatacak tasarrufa sahip bir müridin kutlu yoludur. Bu da, her cana nasip olacak bir nimet değildir. Bizler daima bu idrak ile yaşamalı, kutlu şeyhimizin himmeti ve aşkı ile gaflet perdelerinden kurtulmalı, idrak perdelerini aralamalıyız. Nefsimizi, Ruh-ul hayvan sıfatından kurtarıp, Ruh-ul Sultan sıfatına ulaştırmanın mücadelesini vermeliyiz.

Bu ise, ancak aşık bir gönüle sahip olmakla, şeyhimize sadık olarak emirlerini yerine getirmekle, güzel bir ahlaka sahip olmakla ve yalan, gıybet, kötü söz ve gönül incitme gibi kötü huylardan uzak kalmakla mümkündür. Mürid, gönül tasını ancak böyle temiz tutabileceğın unutmamalıdır. Herkesler bir günahı normalmiş gibi işlese, hatta işlemeyeni kınasada dahi, mürid o kötü huydan uzak durmalıdır. Unutulmamalıdır ki, halkın kınaması, Bedir Efendi'nin emeklerini boşa çıkarmaktan ve Allah(cc)'ın incinmesinden daha mühim değildir. Dünyaya ne için geldiğimiz ve vazifemizin ne olduğu asla unutulmamalıdır. İki cihan güneşi Hz. Muhammed Mustafa (sav) Efendi'mizin tebliğ sancağını taşıma vazifesi, tarik ehlinin ve bilhassa biz Bedir Efendi'nin evlatlarının boynunun borcudur. Üstadımız Bedir Efendi; yine bir sohbetinde müridin nasıl bir hal üzere olması gerektiğinden bahsederken bize şu şekilde nasihatte bulunmuştur;

“Kardeşlerim.. Bu dünya fanidir. Ahiri ölümdür. Bu dünyada doğru olmalı, doğru çalışmalı, Allah(cc)'ın emri üzere yaşamalı. İhvan olanlar, birbirleri ile kardeş gibidir. Namusunu, malını ve canını her hususta birbirine güvenmelidir. Yalan söylememeli, haram yememelidir. İhvan, kimsenin hakkına tecavüz etmemeli, kimsenin aleyhine konuşmamalı. Nefsinin ardına düşüp şeytanın sözüne uymamalı.

Dedikodu etmeyin, yalan söylemeyin, başkalarının aleyhinde atmayın, devlet ve milleti sevin, namazı kılın. Birbirinizle iyi geçinin, iyi olun. Birbirinizi hor görmeyin, birbirinize yardımcı olun. Gıybet; kardeşinin ölü etini yemek gibidir. Gösteriş, gurur ve benlik, insanı helake götürür. Asıl gayeniz, her zaman Allah(cc)'ın rızası olmalıdır.

Hepiniz bir can gibi olmalısınız. İhvanımın hepsine canımdan bir sevgim var. Bu dergah aşk dergahıdır. Bu kapıdaki aşk hiçbir yerde yoktur. Bu kapıya sahip olmalı, tuttuğın dalı sağlam tutmalı.

Şeyh Bedir Karahan'ın Değirmen Çarkı

Biz, ahirete göçeriz ama bu kapı kapanmaz, bu kapı açık olur. Bizden sonra da devam eder.”

Rabb'im bizlere, kıymetli üstadımız, on iki kutubun başı Bedir KARAHAN (ks) Efendi'mizin evlatlığına layık bir ömür sürmeyi cümlemize nasip eylesin. Dosdoğru yol olan bu kıymetli yoldan ayırmasın. Bize yapılan her himmete layık olabilmeyi nasip eylesin. Sizleri en güzel dualarla Rabb'imize emanet ediyor, pirimizin son zamanlarında evlatlarına nasihatlerle veda ettiği son kelimeleri ile yazımıza son veriyoruz. Rabb'im daha nice sayılarda üstadımızdan layık bir evlatlıkla bahsedebilmeyi ve ona layık olmayı bizlere nasip eylesin... (Amin ecmain.).

“Büyüklerinizin, küçüklerinizin, erkeklerin cümlesine selam ederim. Kadınların büyüğüne küçüğüne.. Bana şeyh diyenlerin cümlesine selam ederim ve hakkımı da helal ederim. Allah aşkına güzel çalışın, güzel yürüyün. Selamımı alın. Cümlenize rica ederim. Akıllı olun. Esselamü aleyküm ve rahmetullahi ve berekatühü.”

İBRİK MENKİBESİ

Muhyiddin İbnü'l-Arabî Hazretleri gençlik yıllarında iken, Bağdat'ta bir işi olması sebebiyle uzun bir yolculuğa çıkar. Bu yolculuk esnasında bir dere kenarında balık tutmaya çalışan derviş kılıklı bir adama rastlar, adama yaklaşır ve selam verir. Ne yaptığını sorar. Adam, "ben gördüğün şu sazlıktan yapılmış kulübede yaşıyorum, geçimim için de her gün iki balık tutarım, biri kendim için birisi de sizin gibi yolu düşenlere ikram etmek için" der.

Muhyiddin İbnü'l-Arabî Hazretleri adama misafir olur. Adam ne tarafa yolculuk yaptığını sorar. Bağdat'a doğru gidiyorum deyince adam çok sevinir ve "Benim orada çok sevdiğim bir ALLAH dostu vardır. Onun yanına uğrayıp benim için nasihat etmesini rica eder misin?" der.

Muhyiddin İbnü'l-Arabî Hazretleri "tabii ki zaten gidiyorum, oraya da uğrarım" der. Yolculuk devam eder. Bağdat'a varır. Kendi işini gördükten sonra, şu dervişin dediği zata bir uğrayayım diye düşünür ve o adrese uğrar. Bir de bakar ki, kapıda nöbetçiler ve bir sürü hizmetlileri olan ulu bir konak. Derdini anlatır, "O" zatın kendisini kabul edeceği haber verilir. İçeri girer. "O" zatla tanışır, sohbet ederler, dervişten bahseder. "O" zat derviş tanıır.

Muhyiddin İbnü'l-Arabî Hazretleri müsaade istemeden önce dervişin nasihat istediğini söyler. O mübarek zat bir süre gönlüne eğildikten sonra başını kaldırır ve "söyle ona dünyayı gönlünden çıkarsın" deyince Muhyiddin İbnü'l-Arabî Hazretleri şaşırır, ama bir şey söylemez ve oradan ayrılır.

Günlerce süren yolculuktan sonra tekrar o dervişin oturduğu sazlıktan kulübeye varır.

Onunla hoş beşten sonra, derviş; "O" mübarek zat bana nasihat etti mi?" diye heyecanla sorar.

Muhyiddin İbnü'l-Arabî Hazretleri: "Evet sana nasihat etti, dedi ki söyle ona dünyayı gönlünden çıkarsın" deyince. Derviş bir ah(-Hu) çeker ve bayılır. Ayıldıktan sonra Muhyiddin İbnü'l-Arabî Hazretleri onun bu haline hayret ederek der ki; "Ben bu işten bir şey anlamadım. Sana dünyayı gönlünden çıkartсын diyen zat, ihtişam içerisinde nöbetçileri hizmetçileri olan ulu bir konakta yaşıyor. Ve senin gibi hiç bir şeyi olmayan bir dervişe dünyayı gönlünden çıkartсын diyor. Sen de bu hale düşünüyorsun, bu işteki sır nedir? Bana da söyle."

Derviş yine derin bir ah(Hu) çektiikten sonra; "İşte sen de gördün, benim dünya adına neredeyse hiç bir şeyim yok ve geçimimi dereden balık tutarak temin ediyorum. Bu kulübede ise abdest almak için kullandığım bir ibriğim var. Lakin ben ne zaman namaza dursam, zikre ve ibadete yönelsem, bütün varlığım olan o ibrik 'kaybolur mu,

yoldan geçen birisi alır mı' düşüncesi benim kalbimi sürekli meşgul eder. O zat bir sürü dünya malına sahip iken hiç bir malı onunla ALLAH arasına girmezken, benim üç kuruşluk ibriğim bana perde olur ve ALLAH 'la arama girer. Onun için O mübarek zat bana bu nasihatte bulunmuş" deyince, Muhyiddin İbnü'l-Arabî Hazretlerinin gönlünde büyük fırtınalar kopar...

ŞUNU UNUTMAYALIM Kİ HERKESİN GÖNLÜNDE, ONU ALLAH YOLUNDAN ALIKOYACAK BİR İBRİĞİ VARDIR.

ALLAH TEÂLA gönlümüzden o "İBRİKLERİ" çıkartсын İNŞALLAH...

ZİHNE BULAŞAN VİRÜSLER

RABİA TUNÇ KARAGÖZ

Bugün insan psikolojisi üzerine yapılan çalışmaları incelediğimiz zaman, tamamen Amerika'nın ve Avrupa'nın kendi kültürlerine, iç dinamiklerine uygun bir psikoloji disiplini ortaya çıkardıklarını görüyoruz. Ülkemizde de psikoloji ve psikiyatri disiplinlerinin eğitimlerinde yine batı dünyasının icadı bir takım kuramlar ve görüşler olduğu aşikâr.

Oysa her kültürün her toplumun kendi inançları ve hayata dair çözüm tarzları vardır. Birinin çaresi bir başkasına şifa olmayabilir. Hani uzmanlar sık sık uyarırlar ya, başkasına yazılan ilacın fayda vermeyeceğine dair. Sadece size özel tedaviyi ve size en uygun dozu alırsanız şifaya ulaşırsınız biiznillah.

Öte yandan insan zihni, uhrevi hayatını tehdit edecek kadar tehlikeli ve bir o kadar

öldürücü virüsleri kapmaya müsaittir. Bu anlamda ciddi risk altında olduğumuz aşikâr.

Yani bu öldürücü günah virüslerinin tablosu açıklansa olayın ne kadar ciddi boyutlara ulaştığını görür ve dehşete düşerdik.

İçinde bulunduğumuz salgın hastalık sürecinde bu örneği daha iyi idrak edebileceğimizi düşünüyorum. Gözle dahî görülemeyen, Allah'ın terbiye ediciliğini tüm hücrelerimizde hissettiğimiz bir virüsten kaynaklanan salgın hastalığın ne denli tehlikeli ve bulaşıcı olduğunu, binlerce milyonlarca kişinin bu virüsten dolayı hayatını kaybettiğini görüyoruz.

Uzmanlar, virüsün bu tehlikelerine rağmen bazı görünür tedbirlerle bize korunma yolları tarif edebiliyorlar.

Ebedi hayatımızı tehdit eden virüsler ise görünmediği gibi bulaşma her an gerçekleşebiliyor ve zahiri tedbirle de korunmak mümkün olmuyor. Ağıza buruna takılan maske ile ya da tüm vücudu korumaya alarak bu sinsi virüslerden kurtulmak mümkün olmuyor.

Çünkü bu yöntemler bedene zarar veren hastalıkların önlemleri için geliştirilmiş.

İşte bu nedenle başta kutsal kitabımız Kuran-ı Kerim’de ve Efendimizin sünneti seniyyesi ile bize bu salgın hastalıklardan nasıl korunmamız gerektiğinin tarifi verilmektedir.

Zahiri virüsün zaman zaman ortaya çıktığı ve çok etkili olduğu gibi; zihnimizi, dinimizi, imanımızı tehdit eden, uhrevi hayatımızı mahveden bu virüsler bazı dönemler de daha yoğun ortaya çıkabiliyorlar. Hatta bazı asırlarda öyle dehşetli günah virüsleri yayılmıştır ki daha önce ne duyulmuş ne görülmuş cinsten.

Dolayısıyla da etkisi çok yıkıcı ve telafisi mümkün olmayacak şekilde gerçekleşebiliyor.

İşte bizim âlimlerimiz, büyüklerimiz, Anadolu erenleri tam da böyle dönemlerde hastalara ve hastalıktan korunmak isteyenlere tiryak olmuş, âbı hayat gibi yetişmiş, bu amansız hastalıklara çare aramışlar ve bulmuşlardır da.

Tasavvuf tedavi yöntemi bir nevi bizim kültürümüzün piskoloji disiplini. İnsanı karantinaya alır insanı sağlığına kavuşturur, kendisi ile tanıştırır, çocukluğuyla tanıştırır, nereden gelip nereye gittiğini öğretir. Zikir ile kalbi koruyamaya alır. Yeniden doğma mesabesine getirir.

Tasavvuf büyükleri en zor görevi yapmışlardır aslında. Çünkü en zor yük insan yüküdür, bunu üzerlerine almışlardır. Allah’ın izni ile, Rasulullah’ın sünneti seniyyesinin yaşayan birer örnekleri olmuşlardır.

Asırlar var ki bu tedavi devam eder. Yollarını kaybeden insan canlılarının, dolayısıyla da tüm mahlukatın yaralarına çare aramışlar ve yaratılış gayelerine dönmelerine vesile olmuşlardır.

Netice de insan merkezdir. O düzelirse kainat düzelir, hayat güzelleşir; tabiri diğerle toprak can bulur, mahlukat rahata erer.

İşte bu nedenle tasavvuf büyüklerimiz Allah’ın izni iradesi ile kendilerini insanoğlunun niyetlerine yön tayin etmeye adanmışlardır.

Onları zihinlerine bulaşan çerden çöpten, kalbi öldürücü virüslerden arındırmaya hizmet etmişler, yaratılış gayesine yönelmelerini sağlamışlardır.

Yani zihin virüsünden korunma maskesinin zikir, mesafesinin ibadet, temizliğinin tövbe ve şükür olduğunu bizlere haber vermişlerdir.

Kalbe ve zihne bulaşan virüslerin şifası zikrullahtır.

Allahu Teala Hazretleri

“Çok iyi bilin ki kalpler ancak zikrullahla itminana kavuşur, huzur bulur.” (Ra’d: 28) buyurarak kullarına kalp ve günah hastalığının şifasını açıkça ifade etmiştir.

“Zanlımca Anadolu topraklarında ruh ve Sinir hastalıkları bölümlerinde tasavvuf ve tasavvuf büyüklerinin yöntemleri öğretilmeli uygulanmalıdır.

Bunun üzerine ihtisaslar yapılarak kendi dinimize, kendi kültürümüze uygun şekilde kendi bulduğumuz çözümler ile dünyada ki bilimsel öğretileri harmanlayıp güzel bir tasavvuf psikolojisi ilmi ortaya çıkmalıdır.

Yoksa hep bir şeyler eksik kalacak. Arayılar hiç bitmeyecek.

Zihnimize gönlümüze ve dahi bedenimize hiç bir çeşit virüsü bulaştırmamak duası ve niyetiyle Allah’a emanet olunuz.

SİYER-İ NEBİ

FATMA ZEHRA ÇABUK

GİZLİ DAVET DÖNEMİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Peygamber Efendimiz (sav) öncelikle insanları İslâm'a gizli davet etmiştir. Bu davete yakın çevresinden ve güvendiği kişilerden başlamıştır. Gerek Müslümanların gerekse İslâm'ın daha iyi anlaşılması için Efendimiz (sav) gizli davet etti. Müslümanların sayısı günden güne artıyordu. Efendimiz (sav) toplanılması için hem güvenlik açısından hem de konumu (Safa Tepesi'nin doğusu) açısından Erkam bin. Ebil-Erkam'evini (Darül Erkam) tercih etti. Müslümanlar orada toplanıp Efendimiz (s.a.v) den İslamiyet'le ilgili çeşitli konular öğreniyor, yeni dinlerini tanıyorlardı. Aynı zamanda İslâm'ın ilk eğitim medresesiydi.

Gizli davet yaklaşık olarak üç yıl sürmüştür (613) Üç yılda Müslümanların sayısının otuz olduğu rivayet edilmektedir. Efendimiz (sav) ilk Müslümanları Erkam (ra)'ın evinde (Darül Erkam) İslâm'ı tebliğ edebilmeleri için güzel bir şekilde yetiştiriyordu. Sevgili Peygamberimiz aynı zamanda da İslâm'ın ilk öğretmeni idi.

AÇIK DAVET DÖNEMİ

Allah (cc) Peygamberimize (sav) ayeti kerimeleriyle açık davet etmesini ve nasıl yapılması gerektiğini söylemiştir.

"Ey örtüye bürünen! Kalk ve uyar, sadece Rabbini yücelt. Elbiseni temiz tut, kötü şeylerden uzak dur, yaptığın iyiliği çok görerek başa kalkma, Rabbin için sabret. (Müddessir 1-7) "Sana emrolunanı açıkça söyle ve ortak koşanlardan yüz çevir." (Hicr 94) " Önce en yakın akrabalarını uyar." (Şuara 214) Efendimiz

(sav) inen ayetler üzere açık davete ilk akrabalarını çağırmıştı. Bir yemek vererek akrabalarını davet etti. Yemeğin sonunda da İslâm'ı tebliğ etti. Amcası şiddetle karşı çıktı. Canlar canına hakaretler ederek evi terk etti. Bu olay üzere kimse Müslüman olmadı. Ebu Leheb'in ardına herkes dağıldı. İki Cihan Server'i çok üzülmişti. Ayeti kerimelerin de dediği gibi Rabbi için sabretti.

Bir süre sonra akrabalarını tekrar yemeğe çağırırdı. Yemekten sonra onlara; "Hamd Allah'a mahsustur. Ben de O'na hamd ederim. Yardımı da O'ndan dilerim. O'na inanır, O'na dayanırım. Bilir ve bildiririm ki Allah tan başka ilah yoktur. O, birdir; O'nun eşi ve ortağı yoktur. Allah'a yemin olsun ki sizler uyur gibi ölecek ve uykudan uyanır gibi de diriltilecek ve bütün yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz. iyiliklerinizin ödülünü göreceksiniz ve kötülüklerinizin yüzünden de ceza çekeceksiniz. insanlardan ilk olarak uyardığım kişiler, sizlersiniz. Ey Abdülmuttalib oğulları! Allah'a yemin olsun ki, Araplar içinde benim size getirdiğim şeyden, dünya ve ahiretiniz için daha hayırlı ve daha üstününü getirmiş birini bilmiyorum. Ben sizi dile kolay gelen fakat mahşer meydanında kurulacak olan terazide ağır basan iki söze çağırılıyorum. Bunlar, Allah'tan başka ilah olmadığına ve benim de, Allah'ın kulu ve Elçisi olduğuma tanıklık etmenizdir. Yüce Allah bana, size bunları duyurmamı emretti. Ey Abdülmuttalib oğulları! Ben, size ve bütün insanlara gönderilmiş Allah'ın son Elçisiyim! Bu konuda hanginiz bana yardımcı ve kardeşim olmayı ve Cenneti kazanmayı kabul eder? Hanginiz bu yolda kardeşim ve yardımcım olmak üzere bana itaat eder?" Amcası Ebu Talip; "Sen emrolunduğun şeye devam et. Seni korumaktan geri durmayacağım. Fakat eski dinimden ayrılmak hususunda nefsimi bana boyun eğer

bulmadım dedi. " dedi. Diğer akrabaları da Ebu Talip'le aynı görüşteydi. Yalnız Ebu Leheb hariç... Ebu Leheb yine hakaretler etti ve bu işe mani olunması gerektiğini söyledi. Ebu Talip ise yeğenin arkasında olduğunu ve onun koruyacağını söyleyerek sözlerini yeniledi. Gönüller Sultan'ı bir nebzedede olsun mutlu olmuştu. Akrabalarını İslâm'a davet ederek Yüce Rabbinin emrini yerine getirmişti.

SAFA TEPESİNDE DAVET

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem akrabalarını İslâm'a davet ettikten sonra Mekke halkını davet etmek için Safa Tepesi'ne gitti. Orada yüksekçe bir yere çıkarak onlara şöyle buyurdu; "Ey Kureyş cemaati! Ben size, şu dağın eteğinde veya şu vadide düşman atlıları var; hemen size saldırarak, mallarınızı gasbedecek desem, bana inanır mısınız?"

Onlar da hiç düşünmeden:

"-Evet inanırız! Çünkü şimdiye kadar Sen'i hep doğru olarak bulduk. Sen'in yalan söylediğini hiç işitmedik!" dediler.

Efendimiz (s.a.v) ise şöyle buyurdular;

"-O hâlde ben şimdi size, önünüzde şiddetli bir azap günü bulunduğunu, Allah'a inanmayanların o çetin azaba uğrayacaklarını haber veriyorum. Ben sizi o çetin azaptan sakındırmak için gönderildim.

Ey Kureyşliler! Size karşı benim hâlim, düşmanı gören ve ailesine zarar vereceğinden korkarak hemen haber vermeye koşan bir adamın hâli gibidir. Ey Kureyş cemaati! Siz uykuya dalar gibi öleceksiniz. Uykudan uyanır gibi de dirileceksiniz. Kabirden kalkıp Allah'ın huzûruna varmanız, dünyadaki her hareketinizin hesabını vermeniz muhakkaktır. Neticede hayır ve ibadetlerinizin mükâfatını, kötü işlerinizin de ceza ve şiddetli azabını göreceksiniz! Mükâfat ebedî bir cennet; mücazat da daimî bir cehennemdir."

Kalabalığın içinden yine amcası Ebu Leheb'in sesi yükseldi.

"Hay eli kuruyası! Bizi buraya bunun için mi çağırdın diyerek hakaretler etmeye baş-

ladı. Canlar canı yine üzülmüştü. Amcasından bu sözleri duymak onu daha çok üzüyordu. Alemlerin Rabbi Habibi'nin üzülmesine dayanamadı. Ebu Leheb'in bu çirkin sözlerine Tebbet Suresi'ni indirdi. "Ebu Leheb'in elleri kurusun, zaten yok oldu ya. Malı da, kazandıkları da kendisine bir yarar sağlamadı. O aevli bir ateşe girecektir. Karısı da, odun hamalı Boynunda bükülmüş bir ip olarak." Ebu Leheb'in çirkin sözlerinin ardından kalabalık dağıldı.

EBU TALİP'E ŞİKAYET

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem safâ tepesindeki açık davetinden sonra Mekke müşriklerin bazı ileri gelenleri bu durumdan çok rahatsız olmuştu. Çünkü Kabe de ki putlar giderse onların saltanatı sona erecekti. Bu yüzden dolayı Efendimiz (sav)'i amcası Ebu Talip'e şikayet etmişler ona; "Kardeşinin oğlu bizim putlarımızı kötülüyor, babalarınız da, dedeleriniz de delalette idi, diyor. Ya onu bu işten vazgeçir, yahut onu himayenden vazgeç." dediler.

Ebu Talip gelen şikayetler üzerine İki Cihan Selver'yle konuşmaya karar verdi. Ona olanları anlattı. Efendimiz üzülmeye amcasına şöyle buyurmuştu;

"Bunu bilesin ki ey amca! Vallahi güneşi sağ elime, ayı da sol elime verseler, ben yine bu dinden, bu tebliğden vazgeçmem. Ya Allah, bu dini hakim kılar, yahut ben bu uğurda canımı veririm."

Yüce Allah bizleri Sevgili Peygamberimize layık ümmet olmayı, bu kutlu davaya da yaraşır Müslüman olmayı nasip etsin inşallah Selam ve dua ile...

Kaynakça;

- Muhammed Salih Eş-Şami Sübülül-Hüda, 2,432.
- Halebi, İnsanu'l-Uyun 1,283.
- Buhari, Tefsir, 26
- Müslim, İman, 348-355
- Müdesir 1-7
- Hicr 94
- Şuara 214
- Tebbet 1-5
- Siyer-i Nebi Diyanet işleri başkanlığı yayınları.

Adana ziyareti Şubat 2020

Umre ziyareti Şubat 2020

Faaliyetlerimiz

Umre ziyareti Şubat 2020

Erkek Kuran Kursu Temmuz 2020

Su Kuyusu 5 Şubat 2021

Karahan Dergahı Ramazan Yardımı 5 Mayıs 2021

Faaliyetlerimiz

Karahan Erkek Kuran Kursu Temmuz 2021

Karahan Kız Kuran Kursu Temmuz 2021

Faaliyetlerimiz

Şeyh Bedir Efendiye Anma Yıldönümü 14 Ağustos 2021

İhtiyaç Sahibi Bir Aileye Ev Yapıldı Ekim 2021

Faaliyetlerimiz

Adana Ziyareti 8 Kasım 2021

Ankara Ziyareti 13 Kasım 2021

KARAHAN GENÇLİK

Pir elinden bade içtim
Karahanın dergâhında
Aşk bahçesine gül ekdim
Karahanın dergâhında

Tomurcuk güllerin açmış
Kokusun âleme saçmış
Tevhidin sancağını dikmiş
Karahanın dergâhında

Kırkgeçit kırların yeri
Tomurcuk güllü bahçesi
Kur'an okur hem gençleri
Karahanın dergâhında

Kur'an yolundan gidilir
Sünnete kıymet verilir
Zikirle kalpler sevinir
Karahanın dergâhında

Kaynar âşıkları coşar
Âşık maşukuna koşar
Nefsi emmareyi aşar
Karahanın dergâhında

Hizmet et, himmet iste
Yanmayı gör aşka düşte
Gem vurulur zalim nefse
Karahanın dergâhında

İlim, irfan hem mektebi
Kur'an, sünnet, zikir ehli
Aşk, muhabbet edep yeri
Karahanın dergâhında

Hatalardan ders aldılar
Kur'an, sünnete sarıldılar
Tövbe edip söz verdiler
Karahanın dergâhında

Erol derki al himmeti
Kazanmak zor cenneti
Muhabbetin asıl yeri
Karahanın dergâhında

Erol ŞENÖZ